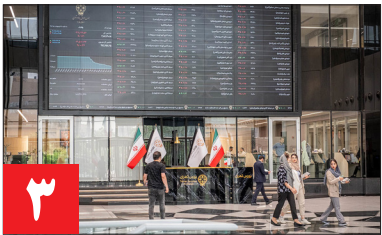

افزایش قیمت، سوخت تولید نشد

روزنامه سراسری اقتصادی ، اجتماعی
یکشنبه ۱۱آبان ۱۴۰۴
۱۱ جمادی الاول ۱۴۴۷ | ۰۲ نوامبر ۲۰۲۵
شماره ۷۹۲
۸۰۰۰ تومان

هراس بورس از سقف تاریخی

امضای قراردادها بزرگ‌ترین طرح

اوسمار به جوان‌ها اعتماد می‌کند؟

کارآفرینی بدون کارخانه

کار آنها فقط طراحی، پرندسازی و فروش است. این روش هزینه تولید را برای این شرکت‌ها کاهش می‌دهد....

صفحه ۶

راز شلوغی پاییز «شمال»

همین موضوع سبب شده تماشابه تابستان، شاهد ترافیک سنگین در جاده‌های منتهی به شمال...

صفحه ۴

سال‌های دور از «کار»

طبق آمار، تنها ۴۹.۳ درصد از

دانش آموختگان سال تحصیلی ۱۴۰۰

۱۳۹۹ شاغل بوده‌اند...

صفحه ۲

افزایش قیمت، سوخت تولید نشد

کریم حسن پور – در حالی بیش از هفت ماه از سال سپری شده که بهر غم و وعده بهیود وضعیت خودروسازی، نه تنها این امر محقق نشده که تولید نیز روند نزولی به خود گرفته است.

در این زمینه تازه ترین آمار ارائه‌شده از سوی خودروسازان به سازمان بورس حکایت از آن دارد که تولید محصولات سواری توسط سه خودروساز بزرگ کشور در هفت‌ماهه امسال نسبت به مدت مشابه سال گذشته حدود ۹ درصد کاهش یافته؛ هم‌زمان، شمار خودروهای ناقص نیز افزایش چشم‌گیری را تجربه کرده است. طبق گزارش ایران‌خودرو، سایپا و پارس‌خودرو به سازمان بورس، سه خودروساز بزرگ از ابتدای سال جاری تا انتهای مهرماه ۴۵۵ هزار و ۳۳۳ دستگاه خودروی سواری تولید کرده‌اند، این در شرایطی است که در مدت مشابه سال ۱۴۰۳ این رقم به ۵۰۰ هزار و ۱۸۵ دستگاه می‌رسید. بر این اساس در مدت زمان یاد شده تولید سواری این شرکت‌ها ۴۴ هزار و ۸۵۲ دستگاه معادل حدود ۹ درصد کمتر شده است.

علاوه بر این تولید ماهانه خودروسازان نیز با افت همراه بوده است. طبق این گزارش در ماه ابتدایی پاییز سه خودروساز بزرگ کشور ۷۵ هزار و ۷۳۵ دستگاه خودروی سواری تولید کرده‌اند. در شهریورماه اما تولید آنها به ۸۲ هزار و ۴۴۰ دستگاه می‌رسید بنابراین تولید سواری آنها در مهرماه نیز نسبت به شهریور با افت ۶ هزار و ۷۰۵ دستگاهی و ۸.۱ درصدی مواجه بوده است.

ایسن افت تولید در حالی رقم می‌خورد که در هفت ماهه امسال خودروسازان دوبار افزایش قیمت را تجربه کرده‌اند. روال تاکنون بر این قرار بوده که خودروسازان بعد از هر بار افزایش قیمت، تولید خود را افزایش می‌دادند. اما این بار با اینکه یک بار در خرداد ماه و یک بار هم در مهر رشد قیمت داشتند باز هم با افت تولید مواجه بودند. دلیل این موضوع را تا حد زیادی می‌توان به تعهدات معوق و تحویل خودرو به قیمت قبل (طبق دستور وزارت صمت) نسبت داد. ایران‌خودرو پیش‌تر این موضوع را به عنوان دلایل رشد زیان عملیاتی این شرکت در نیمه ابتدایی امسال بیان کرده بود، ششم آبان ماه امسال عادل پیرمحمدی، عضو هیات‌مدیره و مدیرعامل ایران خودرو در نامه‌ای به رئیس اداره نظارت بر ناشران گروه صنعتی و معدنی سازمان بورس در توضیح رشد زیان عملیاتی اعلام کرده بود که ۲۰۸ هزار دستگاه تعهدات معوق از سال گذشته با قیمت مصوب سال پیش در ابتدای سال وجود داشته است. با توجه به رشد هزینه‌های تولید در سال جاری، تحویل این تعهدات با قیمت مصوب سال گذشته، احتمالاً در مسیر تامین مالی خودروسازان ایجاد مشکل کرده است. عدم قیمت‌گذاری خودرو در سسه‌ماهه ابتدایی سال و اختلافات بین خودروساز و سیاستگذاران را می‌توان از دیگر عوامل افت تولید در هفت ماهه امسال تلقی کرد. اما نکته قابل‌توجه دیگر در آمار تولید هفت ماهه شرکت‌های خودروساز، رشد تولید خودروهای ناقص است. البته بین این سه شرکت تنها ایران‌خودرو به طور جداگانه آمار این خودروها را اعلام می‌کند. بر این اساس این شرکت از ابتدای سال جاری تا انتهای مهرماه سه‌هزار ۸۴۴ دستگاه خودروی ناقص تولید کرده که دوهزار و ۶۶۶ دستگاه آن تنها مربوط به مهرماه است. به عبارت دیگر حدود ۶۹ درصد از کل خودروهای ناقص ایران‌خودرو تنها در مهرماه تولید شده‌اند. سایپا و پارس‌خودرو اما تعداد ناقصی‌های خود را به طور شفاف اعلام نمی‌کنند اما با توجه به اینکه مشکل تامین قطعه برای این شرکت‌ها اگر بیشتر از ایران‌خودرو نبوده باشد، کمتر هم نبوده می‌توان گفت که تولید محصولات این شرکت‌ها نیز احتمالاً افزایش پیدا کرده است. در واقع خودروسازان از ابتدای سال تاکنون به شدت درگیر مشکلات مربوط به تامین قطعه بوده‌اند که همین موضوع موجب

رشد تولید خودروهای ناقص آنها شده است. چالش تامین قطعه نیز از دو موضوع نشأت می‌گیرد. دلیل اول آن رشد بدهی‌های خودروسازان به تولیدکنندگان قطعه است که تامین مالی و تولید خود قطعه‌سازان را نیز با مشکل مواجه کرده است. دلیل دوم نیز فعالسازی مکانیسم ماشه است که در اوایل مهرماه کلید خورد این موضوع موجب شده که تامین قطعات وارداتی تا حدی سخت شود یا دست کم می‌توان گفت که هزینه تامین قطعه را افزایش داده است.

جزئیات تولید خودروسازان

اما بین سه خودروساز بزرگ کشور، تنها ایران‌خودرو است که در هفت ماهه امسال نسبت به مدت مشابه سال گذشته رشد تولید را ثبت کرده است.

این خودروساز از ابتدای سال تا انتهای مهرماه ۳۱۹ هزار و ۲۴۱ دستگاه محصول سواری را به تولید رسانده است. این شرکت در مدت مشابه سال گذشته، ۲۸۹ هزار و ۹۷۷ دستگاه تولید داشت. بنابراین تیراژ این شرکت در مدت زمان یاد شده نسبت به مدت مشابه سال گذشته رشد ۲۹ هزار و ۲۶۴ دستگاهی معادل ۱۰.۱ درصد را تجربه کرده است. در این بین بیشترین تولید آب‌یوشان جخطص به گروه پژو اختصاص دارد که فقط پژو ۲۰۷ از این خانواده به تولید می‌سد. این شرکت در بازه زمانی تحت بررسی، ۹۷ هزار و ۲۱۸ دستگاه پژو تولید کرده است. با توجه به تولید ۱۰۲ هزار و ۹۴۴ دستگاه خانواده پژو در هفت‌ماهه سال گذشته، ایران‌خودرویی‌ها در تولید اعضای این خانواده افت ۵.۵ درصدی داشته‌اند.

در بین دیگر محصولات تولیدی آب‌یوشان گروه سونر تیراژ ۸۵هزار و ۵۳۵ دستگاهی را از ابتدای سال جاری تا انتهای مهرماه از خود به جا گذاشته است. با در نظر گرفتن تیراژ ۶۲هزار و ۵۰۵ دستگاهی این گروه خودرویی در مدت مشابه سال گذشته، ایران‌خودرویی‌ها توانسته تولید در این گروه را ۳۶۸ درصد افزایش دهند. همچنین ایژپژو اعلام کرده طی این مدت ۵۲هزار و ۳۶۱ دستگاه دنا را به تولید رسانده است. با توجه به تیراژ ۴۹هزار و ۵۴۸ دستگاهی این خودرو در مدت مشابه سال پیش، تولید دنا ۵.۷ درصد افزایش را تجربه کرده است. دیگر محصولات آب‌یوشان نام رانا در مجموع در آمار هفت‌ماهه تیراژ ۷هزار و ۲۸۳ دستگاهی را ثبت کرده است. این خودرو در هفت‌ماهه سال پیش، به میزان ۹ هزار و ۸۲۲ دستگاه تولید شده بود بنابراین تولید این محصول با افت ۲۵.۸ درصدی مواجه بوده است. علاوه بر این ایژپژو هم در مدت زمان مذکور ۱۲ هزار و ۸۹۱ دستگاه هایما را مونتاژ کرده‌ای در حالی‌است که در مدت مشابه ۱۴۰۳، تیراژ این مونتاژی چینی ۸هزار و ۸۳۹ دستگاه بود. بر این اساس تولید این خودروی مونتاژی رشد ۴۵.۸ درصدی داشته است.

طبق آمار منتشره در کانون باور ایدت زمان پانزده ۴۹ هزار و ۴۸۹ دستگاه تارا تولید کرده است. این خودروساز در هفت‌ماهه سال گذشته به میزان ۳۹ هزار و ۷۷ دستگاه از این محصول را به تولید رسانده بود. بنابراین تولید تارا در این مدت زمان رشد ۲۶.۶ درصدی داشته است. در آمار تولید ایژپژو بخش دیگری به نام «دیگر محصولات» تعریف شده که تولید ایران‌خودرو در این بخش ۱۴ هزار و ۴۶۴ دستگاه بوده است. همچنین ایتی به نام خودروهای تولیدی تجلی‌بده سایت‌ها وجود دارد که به خودروهای ناقص اشاره دارد. همان‌طور که اشاره شد عدد درج‌شده در مقابل آن، سه‌هزار و

۸۴۴ دستگاه است.

اما س سری بز نیم به دومین خودروساز بزرگ کشور، سایپا در هفت‌ماه گذشته ۹۹ هزار و ۱۸۲ دستگاه خودروی سواری تولید گره یف رقم در مدت مشابه پارسا له میزان ۱۵۰ هزار و ۵۷۰۶ دستگاه بوده است. بنابراین در این مدت زمانی نارنجیپان جلفصص ۵۱ هزار و ۵۲۴ دستگاه، معادل ۳۴.۲ درصد کمتر، تولید خودروی سواری داشته‌اند.

بیشترین حجم از سید محصولات این شرکت در هفت‌ماه ابتدایی سال به خانواده ایکس ۲۰۰ (تیبا، کوئیک و ساینما) اختصاص داشته است، طبق اعلام سایپا این شرکت در این مدت ۷۹ هزار ۹۱۴ دستگاه خودرو از این گروه تولید کرده است. این رقم در مدت مشابه سال ۱۴۰۳ بیش از ۱۲۰ هزار دستگاه بوده است، بنابراین در این مدت زمان تولید این محصولات سایپا به میزان ۳۲.۴ درصد کمتر شده است. سایپا همچنین در مدت مذکور ۱۹ هزار و ۲۶۸ دستگاه از خانواده شاهین را به تولید رسانده است. این در حالی است که هفت‌ماه ابتدایی پارساا تیراژ شاهین ۳۰هزار و ۶۹۹ دستگاه بود. بنابراین تولید شاهین در این بازه کاهش قابل‌توجه ۳۷.۲ درصدی داشته است. دومین خودروساز بزرگ ایران در بازه زمانی تحت بررسی تنها همین دو گروه خودرویی را به تولید رسانده است.

سومین خودروساز بزرگ کشور در مهرماه تولید خودروی جدیدی را آغاز کرده است. پارس‌خودرو اما همچنان با افت شدیدی در تولید سواری خود در آمار هفت‌ماهه مواجه است. این زیرمجموعه سایپا در مدت زمان یاد شده ۲۶ هزار و ۹۱۰ دستگاه محصول سواری را به تولید رسانده است. در مقایسه با تیراژ ۵۹ هزار و ۵۰۲ دستگاهی مدت مشابه پارساا، تولید این شرکت ۲۲ هزار و ۵۹۲ دستگاه معادل ۳۸ درصد کمتر شده است. طبق گزارش ارسالی به بورس، گروه ۵۲۰۰ پارس‌خودرو تیراژ ۱۳۷ هزار و ۱۳۷ دستگاهی در هفت‌ماه گذشته داشته که نسبت به همین بازه زمانی در سال ۱۴۰۳ با تیراژ ۳۹ هزار و ۲۳۳ دستگاهی، از افت ۲۸.۳ درصدی تولید این گروه خودرویی حکایت دارد.

خودروساز سوم ایران همچنین در هفت‌ماه ابتدایی سال ۸ هزار و ۷۲۸ دستگاه سهند را به تولید رسانده است. سهند در مدت مشابه سال گذشته ۸ هزار و ۲ دستگاه تولید شد. بر این اساس تولید سهند در مدت یاد شده ۹ درصد بیشتر شده است. پارس‌خودرویی‌ها همچنین تولید پارس نوا را به تازگی شروع کرده‌اند که عدد درج‌شده در مقابل آن ۴۵ دستگاه است، تمام این ۴۵ دستگاه نیز در مهرماه تولید شده است.

اما برخی محصولات نیز در هفت ماهه سال گذشته توسط پارس‌خودرو تولید می‌شد که حالا این شرکت تولید آنها را متوقف کرده است. بر این اساس در مدت مشابه سال قبل آنها هزار و ۲۳۴ دستگاه کوئیک معمولی و ۱۱ هزار و ۳۳ دستگاه سایپاا را نیز تولید کرده بودند اما اکنون تولید این خودروها به صفر رسیده است.

تولید ماهانه خودروی سواری

آمار منتشر شده در کدال نشان می‌دهد که تولید خودروی سواری در مهرماه امسال نسبت به شهریور با افت همراه بوده است. بر این اساس خودروسازان در ماه ابتدایی پاییز ۷۵هزار و ۷۳۵ دستگاه خودروی سواری تولید کرده‌اند، این در شرایطی است که این رقم در شهریورماه به ۸۲ هزار و ۴۴۰ دستگاه می‌رسید. بنابراین تولید ماهانه خودروسازان طی یک ماه گذشته ۶ هزار و ۷۰۵ دستگاه معادل ۸.۱ درصد کاهش یافته است.

ایران‌خودرو به عنوان بزرگ‌ترین خودروساز کشور در شهریورماه ۶۲ هزار و ۲۴۸ دستگاه تولید خودروی سواری داشته است. تیراژ مهر این خودروساز به ۵۵ هزار و ۷۷۴ دستگاه می‌رسد، بنابراین آب‌یوشان جاده مخصوص در این مدت زمان افت ۶ هزار و ۴۷۴ دستگاهی و ۱۰.۴ درصدی را در تولید خودروی سواری خود ثبت کرده‌اند. سایپا نیز تولید ۱۴ هزار و ۵۸۷ دستگاهی را در هفتمین ماه از سال داشته که در مقایسه با تیراژ ۱۵ هزار و ۱۷۴ دستگاهی شهریور افت ۵۸۷ دستگاهی و ۳.۹ درصدی را به خود می‌بیند. پارس‌خودرو اما تنها خودروسازی است که در مهرماه نسبت به شهریور کمی رشد تولید داشته است. این خودروساز که تولید ۵هزار و ۱۸ دستگاهی در شهریورماه داشت، طی ماه گذشته ۵هزار و ۲۷۴ دستگاه خودروی سواری تولید کرده تا تولید آن در هفتمین ماه از سال نسبت به شهریور رشد ۲۵۶ دستگاهی داشته و افزایش ۷.۱ درصدی را ثبت کند.

مقاومت مسکن در برابر کاهش قیمت

نایب رئیس دوم اتحادیه مشاوران املاک تهران گفت: با وجود رکود در بازار، قیمت مسکن در برابر کاهش مقاومت می‌کند و تا به امروز افت قیمت گسترده نداشته ایم.

داود بیگی‌نژاد با بیان اینکه ممکن است برخی افراد بتوانند زیر قیمت منطقه اقدام به خرید ملک کنند، افزود: شرایط در بازار به گونه‌ای است که خریداران از قدرت چانه‌زنی بالاتری برخوردارند.

وی اظهار داشت: آمار جدیدی از معاملات ملکی از سوی دستگاههای نظارتی بازار مسکن ارایه نشده است و از این رو میانگین نرخ هایی که به عنوان قیمت در مناطق مختلف مطرح می‌شود، قابل استناد نیست زیرا نمی توان با قطعیت گفت که چه تعداد قرارداد با چه قیمت هایی منعقد شده است.

بیگی‌نژاد درباره رعایت سقف تعیین شده برای افزایش نرخ اجاره بها در سال جاری نیز گفت: این سقف قیمتی برای واحدهایی که به دنبال تمدید اجاره نامه هستند، تا حدود زیادی رعایت می‌شود اما برای قراردادهای جدید تابع توافق مالک و مستاجر است.

در سال‌های گذشته نرخ درصد افزایش اجاره بها به صورت دستوری بین ۲۰ تا ۲۵ درصد تعیین و به کل کشور ابلاغ می‌شد اما طبق مصوبات جلسه شورای عالی مسکن ۲۴ فروردین‌ماه امسال، مقرر شد این موضوع استانی بوده و در شورای مسکن هر استان و مطابق نرخ تورم هر استان تصمیم‌گیری و تأیید شود.

نایب رئیس دوم اتحادیه مشاوران املاک تهران درباره وضعیت ساخت و ساز در پایتخت نیز اظهار داشت: به دلیل افزایش قیمت تمام شده ساخت، سازندگان تا واحدهای خود را نفروشد، قادر به آغاز پروژه های جدید ساختمانی نیستند. بیگی نژاد، خروج کارگران اتباع بیگانه از بازار کار صنعت ساختمان و افزایش دستمزد کارگران روزمرد را مورد اشاره قرار داد و افزود: به‌طور متوسط دستمزد کارگران روزمزد نسبت به سال گذشته ۲ برابر شده و بر کاهش ساخت و سازها اثر گذاشته است.

-----■

۱۷ میلیون بطری آب معدنی در ۹ مرز اربعینی توزیع می‌شود

رئیس ستاد فرمان اجرایی امام با اشاره به گرمای هوا،گفت: ستاد اجرایی فرمان امام در ۹ مرز ورودی و خروجی کشور ۱۷ میلیون بطری آب معدنی بین زائران توزیع می‌کند.

پرویز فتاح رئیس ستاد اجرایی فرمان امام در جریان بازدید از زیرساخت‌های ایجاد شده در مرز مه‌ران توسط ستاد اجرایی فرمان امام اظهار کرد: امسال خدمات این نهاد در مرزهای مه‌ران، خسروی، شلمچه، چزابه، تمرچین، باشماق، بازرگان، ریمدان و میرجه‌گرد در حوزه‌های زیرساختی، تأمین مواد غذایی و آشامیدنی، خدمات درمانی، حمایت از زائران و همکاری با گروه‌های جهادی انجام می‌شود.

وی با اشاره به توسعه خدمات زیرساختی و خدمات رفاهی این نهاد در مرزهای ورودی و خروجی کشور گفت: فضایی ۵ هکتاری به عنوان پایگاه برکت الحسین در مرز مه‌ران شامل انبار و سردخانه ۲۴۰۰ تنی و محلی برای پشتیبانی از خدمت به زائران اربعین ایجاد شده است.

فتاح با اشاره به گرمای هوا و تدابیر اندیشیده شده توسط این ستاد افزود: ستاد اجرایی فرمان امام در ۹ مرز ورودی و خروجی کشور ۱۷ میلیون بطری آب معدنی بین زائران توزیع می‌کند، همچنین ۵ کارخانه یخ سیار آماده شده و ۳۵ هزار قالب یخ برای اربعین تولید خواهد کرد.

وی ادامه داد: تأمین مواد غذایی مورد نیاز برای توزیع ۲ میلیون پرس غذای گرم در دستور کار قرار گرفت، همچنین دو دستگاه نلواپی سیار به جهت یخت روزانه ۶۰ هزار پرس نان و یک آشپزخانه سیار با ظرفیت یخت ۷ هزار پرس غذا به صورت روزانه در مرز مه‌ران ایجاد شده است.

همچنین به‌طور ویژه در مرز خسروی آشپزخانه‌ای دائمی راه‌اندازی شده است که روزانه بیش از ۵ هزار پرس غذای گرم طبخ می‌کند.

رئیس ستاد اجرایی فرمان امام درباره خدمات ویژه درمانی این ستاد در ایام اربعین گفت: مجهزترین بیمارستان سیار ۹۲ تختخواهی کشور در عمود ۹۸۹ یا ۱۷۵ نیروی پزشکی و درمانی در حوزه‌های ارتوپدی، مغز و اعصاب، قلب، زنان، بیهوشی، طب سنتی، اطفال، طب اورژانس، داخلی، عفونی، نورولوژی و رادیولوژی آماده خدمت‌رسانی به زائران حسینی است.

فتاح در ادامه تصریح کرد: یک مرکز تخصصی درمانی سیار ۲۰ تخت‌خواهی و ۲ واحد درمانگاه سیار نیز در مرز مه‌ران ایجاد شده است. همچنین با راه‌اندازی سامانه تلفنی ۴۰۳۰ مشاوره خدمات بهداشتی و درمانی در مسیر پیاده‌روی اربعین با همکاری جمعیت هلال احمر انجام خواهد شد. علاوه بر این: ۲۰ موبک درمانی در مسیر زائران، حمایت دارویی و درمانی شده است.

سید پرویز فتاح از اعزام ۲۴ هزار زائر مناطق محروم در اربعین امسال به عتبات عالیات خبر داد و گفت: ستاد اجرایی فرمان امام این تعداد از افراد نیازمند مناطق محروم را حمایت خواهد کرد تا در ایام نورانی اربعین به عتبات عالیات مشرف شوند. رئیس ستاد اجرایی فرمان امام گفت: حمایت از زائران حسینی در ایام اربعین با همکاری ۷۰۰ نیروی جهادی و ۶۰۰ موبک و گروه مردمی انجام خواهد شد.

سال‌های دور از «کار»

مریم لطفی - با وجود هز ینه‌های انجام‌شده در آموزش عالی در ایران، آمارها نشان از پایین بودن نرخ اشتغال جوانان تحصیل کرده در بازار کار دارند.

طبق آمار، تنها ۴۹٫۳ درصد از دانش‌آموختگان سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ شاغل بوده‌اند که این میزان در مقایسه با متوسط ۸۴ درصدی کشورهای عضو سازمان توسعه و همکاری اقتصادی (OECD) در سال ۲۰۲۴، اختلاف چشم‌گیری دارد. علاوه بر این، افراد دارای مدرک دانشگاهی با تأخیر وارد بازار کار شده و ثبات شغلی خود را دیرتر و حدود سن ۲۸ سالگی پیدا می‌کنند. درحالی‌که افراد فاقد تحصیلات دانشگاهی از حدود سن ۲۱ سالگی وارد بازار کار می‌شوند. مرکز پژوهش‌های مجلس در گزارش به عوامل موثر بر اشتغال پایین جوانان فارغ‌التحصیل دانشگاهی پرداخته است. تناسب حداقلی میان تعداد فارغ‌التحصیلان دانشگاهی با تقاضای بازار کار، پایین بودن مهارت شغلی، ضعف در فرایند شغل‌یابی و طولانی بودن دوره تحصیل و انعطاف حداقلی برنامه تحصیلی از جمله عوامل موثر بر کاهش اشتغال‌پذیری جوانان در بازار کار هستند.

با وجود هزینه‌های انجام‌شده در آموزش عالی در ایران، آمارها نشان از پایین بودن نرخ اشتغال جوانان تحصیل کرده در بازار کار دارند. این در حالی است که یکی از اهداف ادامه تحصیل در مقاطع دانشگاهی، بهبود سرمایه انسانی به امید به کارگیری در بازار کار و افزایش ارزش افزوده اقتصادی است.

اشتغال ۴۹٫۳ درصدی دانش‌آموختگان

همان‌طور که در شکل یک نشان داده شده است، تنها ۴۹٫۳ درصد از دانش‌آموختگان

موج تازه تعدیل نیرو در شرکت‌های بزرگ جهانی

هائز در قرن هفدهم استدلال می‌کرد که انسان برای رهایی از ترس و بی‌ظلمی، بخشی از آزادی خود را به لویاتان، یعنی دولت مقتدر، واگذار می‌کند. «ان‌زاک روسو» اما هشدار داد که اگر اراده عمومی جای اراده فردی را نگیرد، آزادی در همان لحظه‌ای که نظم می‌زاید، می‌میرد. قانون فقط هنگامی مشروع است که بیان اراده عمومی مردم باشد. از نظر او آزادی یعنی مشارکت در ساخت اراده عمومی و اطاعت از آن. «میشال فوکو» قرن‌ها بعد نشان داد که قدرت دیگر نه در قصرها بلکه در شبکه‌های دانش و انضباط پراکنده است.

۱- تمرکز داده: بازتعریف قدرت در عصر جدید

در قرن بیست‌ویکم، هراری این سیر تاریخی را تا مرز تازه‌ای بسط داده است: از نظر وی قدرت دیگر نه در مالکیت زمین و سرمایه، بلکه در انحصار داده متجلی شده است. این‌بار لویاتان نه شخص است و نه دولت، بلکه شبکه‌ای از هوش مصنوعی و اینترنت است که ما را بهتر از خودمان می‌شناسد. دیکتاتوری دیجیتال، به تعبیر او، نه بازگشت استبداد سیاسی بلکه شکل نوینی از تمرکز قدرت شناختی است؛ قدرتی که از دل داده می‌جوشد، نه از لوله تفنگ.

اگر در قرن بیستم مساله این بود که چه کسی ابزار تولید را در اختیار دارد، در قرن بیست‌ویکم مساله این است که چه کسی به داده‌ها و زیرساخت‌های پردازش آنها دسترسی دارد. تمرکز داده یعنی تمرکز قدرت، و تمرکز قدرت یعنی بازتولید نابرابری در ثروت. این زنجیره همان منطق تاریخی است که از دولت‌های استبدادی تا بازارهای انحصاری، شکل‌های گوناگون یافته، اما جوهر آن یکی مانده است: هر جا قدرت متمرکز شود، ثروت نیز از بی آن می‌رود.

۲- از توزیع قدرت تا توزیع ثروت: آموزه‌ای از اقتصاد نهادی

در یادداشت پیشین خود در یکی از جریدها به تبیین این استدلال پرداختم که الگوی توزیع ثروت در هر جامعه، انعکاس مستقیم الگوی توزیع قدرت در آن است. اقتصاد سیاسی مدرن نیز همین را می‌گوید: در نظام‌هایی که قدرت در نهادهای بسته متمرکز می‌شود، ثروت نیز در دست گروه‌های محدود انباشته می‌گردد و رشد، نابرابر و ناعادلانه می‌شود.

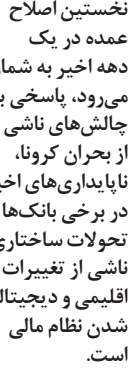
عجم‌اوغلو و رابینسون این رابطه را با تفکیک دو نوع نهاد توضیح داده‌اند: نهادهای فراگیر (inclusive) که امکان مشارکت عمومی در اقتصاد و سیاست را فراهم می‌کنند، و نهادهای استبدادی (extractive) که منابع را از دسترس همگان خارج و در اختیار اقلیتی خاص متمرکز می‌کنند. تفاوت میان ملت‌هایی که جامعه خود را می‌سازند و ملت‌هایی که از توسعه باز می‌مانند، در همین الگوی توزیع قدرت نهفته است.

اما در عصر دیجیتال، ماهیت نهادهای دگرگون شده است. نهادهای سنتی (قانون، بازار، دولت) جای خود را به نهادهای فناوریانه داده‌اند: پلتفرم‌ها، شبکه‌های داده، و الگوریتم‌هایی که بدون نظارت عمومی عمل می‌کنند.

در نتیجه، تمرکز قدرت از دولت به شرکت‌های فناوری منتقل شده، ولی منطق همان است: هرچه قدرت تصمیم‌گیری درباره داده‌ها محدودتر شود، امکان بازتوزیع ثروت نیز کاهش می‌یابد. الگوریتم‌ها اکنون نه‌فقط بازار را تنظیم می‌کنند، بلکه ارزش‌گذاری سرمایه، دسترسی به اعتبار، و حتی فرصت دیده‌شدن را نیز تعیین می‌نمایند. این همان جایی است که تمرکز داده، ساختار قدرت اقتصادی را بازتولید می‌کند؛ جایی که نهادهای دیجیتال، همان نقش نهادهای استبدادی را ایفا می‌کنند، بی‌آنکه الزاماً در قالب سیاسی کلاسیک شناخته شوند.

۳- قدرت شناختی: نهاد تازه نابرابری

این بازنگری که نخستین اصلاح عمده در یک دهه اخیر به شمار می‌رود، پاسخی به چالش‌های ناشی از بحران کرونا، ناپایداری‌های اخیر در برخی بانک‌ها و تحولات ساختاری ناشی از تغییرات اقلیمی و دیجیتال شدن نظام مالی است.

شغلی با درآمد بالاتر می‌پردازند و همچنان نیمی از آنان از بازار کار دورند.

علل پایین بودن نرخ مشارکت

مرکز پژوهش‌های مجلس در گزارشی به بررسی عوامل پایین‌بودن نرخ اشتغال جوانان دانشگاهی و اقدام‌های نظام آموزش عالی برای بهبود بازار کار دانشجویان پرداخته است. در نظام آموزش عالی، حداقل چهار عامل مهم در شکل‌گیری و تعمیق مساله پایین بودن نرخ اشتغال جوانان دانشگاهی اثر دارند. اولین عامل، تناسب حداقلی میان تعداد فارغ‌التحصیلان دانشگاهی با تقاضای بازار کار است. یکی از تکالیف پررنگ‌ار قانونی برای وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، «تناسب‌سازی نظام آموزش عالی با اقتصادات و نیازهای بازار کار» است.

با وجود این، الگوی کنونی شورای تعیین ظرفیت پذیرش دانشجو در مقاطع مختلف تحصیلی، عمدتاً متکی به تعداد هیات علمی و مرتبه علمی آنها است و نه شاخص‌های مربوط به وضعیت تقاضای بازار کار محلی. نبود این تناسب، منجر به ازدیاد تعداد فارغ‌التحصیلان و مواجهه آنها با پدیده بیکاری با اشتغال غیرمرتبط می‌شود. به عنوان نمونه، در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۱، تعداد ۱۲۲ هزار و ۲۷۸ نفر در گروه فنی و مهندسی از دانشگاه فارغ‌التحصیل شده‌اند. این در حالی است که بر اساس آمار سال ۱۳۹۵-۱۳۹۶، اندکی بیش از ۵۳ درصد از فارغ‌التحصیلان این گروه، غیرشاغل بوده‌اند. عامل دوم، پایین‌بودن مهارت شغلی عنوان شده است.

مهارت‌افزایی شغلی دانشجویان باید از دو مسیر عمده صورت پذیرد: نخست، از طریق واحدهای درسی (بخش اجباری) و دوم، از طریق برنامه‌های فوق برنامه (بخش اختیاری). با این حال، در مسیر نخست، محتوای دروس دانشگاهی در بسیاری از رشته‌ها تطبیق حداکثری با نیازهای بازار کار ندارد. اگرچه برخی رشته‌ها دارای واحدهای درسی علمی و کارگاهی هستند، این واحدها لزوماً برای مهارت‌آموزی شغلی خاص طراحی نشده‌اند. علاوه بر این، به سبب تحولات مداوم بازار کار، نیاز به بازنگری منظم و به‌موقع سر فصل‌های درسی برای به‌روزرسانی محتوا وجود دارد که این امر به‌رستی انجام نمی‌شود. عامل سوم، ضعف در فرآیند شغل‌یابی است. نخستین مرحله از فرایند منطقی اشتغال‌پذیری، آشنایی با مشاغل حول رشته تحصیلی و انتخاب شغل مورد علاقه است که این امر نیازمند مشاوره و هدایت شغلی است. برای تحقق این هدف، ۸۱ مرکز هدایت شغلی و کارپایی در دانشگاه‌های کشور تا سال ۱۴۰۳ راه‌اندازی شده است. اما فعالیت این مراکز در جهت مشاوره و هم‌رسانی شغلی در سطح حداقلی انجام می‌شود. به طور مثال، در سال ۱۴۰۳، تنها ۳۲ هزار و ۳۵۵ نفر مشاوره شغلی دریافت کرده‌اند. آخرین عامل، طولانی بودن دوره تحصیل و انعطاف حداقلی برنامه تحصیلی است. طولانی بودن دوره تحصیل در آموزش عالی، منجر به تأخیر در ورود جوانان به بازار کار می‌شود. طول دوره مجاز برای کارشناسی پیوسته، چهار سال است. این الگو با استانداردهای بین‌المللی مانند فرآیند بولونیا در اروپا که در بیش از ۵۰ درصد کشورها، دوره کارشناسی سه ساله (معادل ۱۸۰ تا ۲۴۰ واحد) در نظر گرفته شده، متفاوت است. علاوه بر طول دوره، ساعات درسی دانشجویان در ایران بالاست. برای نمونه، یک دانشجوی مهندسی مکانیک در دانشگاه تهران، به طور متوسط باید ۲۲٫۱ ساعت در هفته در کلاس‌های دانشگاه حاضر شود. این حجم بالای حضور و برنامه غیرمنعطف درسی، مانع عمده‌ای برای اشتغال دانشجویان در حین تحصیل است. داده‌ها نشان می‌دهد که در سال ۱۴۰۲، تنها ۱۸ درصد از جوانان دانشگاهی ۱۸ تا ۲۲ ساله شاغل بوده‌اند، درحالی‌که این میزان برای افراد غیردانشگاهی، ۴۷ درصد گزارش شده است. وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، علی‌رغم مواجهه با چالش‌های برشمرده، اقداماتی را برای بهبود وضعیت اشتغال دنبال کرده است. از جمله مهم‌ترین این اقدامات می‌توان به اجرای طرح «بورس صنعت و مشاغل»، «طرح دستیار فناوری» با هدف فراهم کردن فرصت‌های شغلی و کسب مهارت در پارک‌های علم و فناوری، برگزاری «دوره‌های مهارت‌آموزی» و برگزاری «مایشگاه‌های کار» اشاره کرد. با این حال، این طرح‌ها با چالش‌های فراگیر نبودن اجرا، نبود منابع مالی پایدار و تکثر متولیان (سازمان امور دانشجویان، معاونت فناوری و دفتر ارتباط با جامعه و صنعت) در سطح وزارتخانه مواجه هستند. در انتها پیشنهاد اصلی گزارش، تصویب آیین‌نامه‌ای در هیات وزیران با عنوان «تسهیل نقش آفرینی دانشگاه‌ها در اشتغال‌پذیری دانشجویان» است. این آیین‌نامه باید بر محورهایی چون تدوین شاخص‌هایی برای تعیین ظرفیت پذیرش بر اساس بازار کار محلی، اصلاح آیین‌نامه‌های آموزشی برای کاهش سنوات تحصیلی (مانند دوره کارشناسی سه ساله)، ایجاد صندوق حمایت از اشتغال دانشجویان متمرکز باشد. این تغییرات ساختاری ضروری هستند تا نظام آموزش عالی بتواند از یک حالت انفعالی خارج شده و نقش آفرینی موثرتری در هدایت جوانان به سمت بازار کار ایفا کند.

همزمان با کاهش تقاضای مصرف‌کنندگان و آغاز جایگزینی مشاغل با اتوماسیون در شرکت‌های فناوری متمرکز بر هوش مصنوعی، شرکت‌های بزرگ در سراسر جهان از جمله آمازون، نستله و یوپی‌اس، برای مهار هزینه‌ها تعدیل نیرو را تشدید کرده‌اند. شرکت‌های «ان‌زاک روسو» اما هشدار داد که اگر اراده به توجیه به اینکه دولت آمریکا در میانه دومین تعطیلی طولانی تاریخی خود قرار دارد، آمار کلی تعدیل نیرو در سطح اقتصاد این کشور در دسترس نیست. این در حالی است که تعدیل نیرو در پایان سال امری عادی است و بسیاری از تعدیل‌های چشم‌گیر در یک دوره طولانی ادامه خواهند داشت. دلایل این تعدیل نیروها متفاوت است. برخی از این شرکت‌ها، مدیران عامل جدیدی دارند که مشتاق بازسازی و تحول در فرآیند کار خود هستند.

آخرین نظرسنجی منتشر شده شرکت کی‌بی‌ایچی از مدیران مستقر در آمریکا در سپتامبر، نشان می‌دهد که سرمایه‌گذاری پیش‌بینی شده در هوش مصنوعی، در سמה اول سال جاری افزایش یافته است. اقتصاددانان آمریکا در ۲۲ اکتبر اعلام کردند که مشاغلی که بیشترین احتمال حذف را خواهند داشت، مشاغلی رده پایینی هستند که با اتوماسیون جایگزین می‌شود.

هژمونی الگوریتمی در خدمت توزیع نابرابری ثروت

مولدان داده بدون مالکیت. تمرکز قدرت در لایه‌های دیجیتال باعث می‌شود توزیع ثروت تابعی از دسترسی به داده باشد، نه از تلاش یا بهروری.

به همین دلیل است که نابرابری در عصر دیجیتال، برخلاف دوران صنعتی، حتی با رشد تولید ناخالص داخلی نیز کاهش نمی‌یابد؛ زیرا ریشه آن در ساختار نهادی توزیع قدرت شناختی نهفته است، نه در شاخص‌های اقتصادی.

۵- دموکراتیزه‌کردن داده: شرط آزادی و عدالت در عصر الگوریتم

در چنین جهانی، چاره نه در بازگشت به گذشته، بلکه در بازتعریف نهادهای پاسخ‌گوست. همان‌طور که در «توسعه سیاسی مقدم بر رشد اقتصادی پایدار» تأکید شد، عدالت اقتصادی بدون باز توزیع قدرت سیاسی ممکن نیست. امروز باید افزود: عدالت دیجیتال نیز بدون بازتوزیع قدرت داده ممکن نیست.

فوکویاما مفهوم «پایان تاریخ» را با ویژگی‌های خاصی مطرح کرد، اما تاریخ قدرت با دگرگونی ابزارهایش همچنان ادامه یافته و به نظر می‌رسد همچنان نیز ادامه خواهد یافت. از آنجا که نبود نهادهای کارآمد موجب شکل‌گیری رانت و انحصار می‌شود، به‌عنوان یک اقتصاددان نهادگرا اصلاح نهادهای دیجیتال را فوری و ضروری می‌دانم؛ چرا که در عصر دیجیتال نیز باید نهادهایی نو برای تنظیم رابطه‌ی انسان و الگوریتم ساخته شود - نهادهایی که حق مالکیت داده را به شهروند بازگردند و شفافیت الگوریتمی را الزام کنند.

دموکراسی اقتصادی در عصر دیجیتال یعنی توان جامعه‌برای مشارکت در خلق، نگهداری و نظارت بر داده‌ها. تمرکز داده بدون نظارت عمومی، همان تکرار استبداد اقتصادی است، فقط با زبانی پیچیده‌تر. دیکتاتوری دیجیتال اگر مهارت‌های جدیدی است؛ اما این دارایی نه در حساب‌های مردم، بلکه در ترازنامه پلتفرم‌ها انباشته می‌شود. از این‌رو، همان‌گونه که سرمایه صنعتی در قرن نوزدهم طبقه کارگر را از ابزار تولید جدا کرد، سرمایه دیجیتال در قرن بیست‌ویکم انسان را از مالکیت داده‌های خود جدا می‌کند.

نهادهای فناوریانه امروز، اگرچه چهارمای مدرن دارند، اما در جوهر خود همان منطق ارباب ِ رعبتی را بازسازی می‌کنند: رعیتی داده‌ای در برابر اربابی الگوریتمی. در چنین ساختاری، ثروت از پایین به بالا جریان می‌یابد و فقر نه به دلیل کمبود منابع، بلکه به سبب عدم دسترسی به قدرت تولید معنا و داده شکل می‌گیرد.

۴- فروپاشی قرارداد اجتماعی و بازتوزیع معکوس

روسو باور داشت که جامعه زمانی پایدار است که مردم، طرف قرارداد اجتماعی باشند و اراده عمومی، اساس قانون گردد. اما در جهان دیجیتال، شهروند دیگر «طرف قرارداد» نیست، بلکه «موضوع داده» است. قرارداد اجتماعی خود را به قرارداد الگوریتمی داده است: رابطه‌ای نابرابر که در آن، انسان رضایت خود را با یک کلیک اعلام می‌کند بی‌آنکه بداند چه می‌یازد.

هراری این وضعیت را خطرناک‌تر از دیکتاتوری‌های قرن بیستم می‌داند، زیرا برای باقی خود نیازی به خشونت ندارد؛ بلکه از رضایت مصنوعی تغذیه می‌کند. انسان احساس آزادی می‌کند، درحالی‌که تصمیماتش پیشاپیش محاسبه شده است.

پیماد اقتصادی این وضعیت، بازتوزیع معکوس ثروت است. داده‌ها مانند نفت قرن بیستم، منبع انباشت سرمایه‌اند، اما جریان مالکیت آنها از پایین به بالا می‌رود. کاربرد داده تولید می‌کند، اما مالکیت و ارزش‌افزودش در اختیار پلتفرم است. به‌بیان دیگر، «زرش کار دیجیتال» به کاربر باز نمی‌گردد. این پدیده، شکل تازه‌ای از نابرابری ساختاری می‌آفریند: طبقه‌ای از دارندگان داده در برابر طبقه

جنگ داخلی سودان در میانه آشوب‌های بی‌پایان خاورمیانه و شمال آفریقا، سودان بار دیگر به نقطه‌ای بحرانی در نقشه تحولات منطقه‌ای بدل شده است. کشوری که در سال ۲۰۱۹ با سقوط عمرالبشیر، امید به گذار مسالمت‌آمیز به دموکراسی را در دل شهروندانش زنده کرد، امروز گرفتار جنگی درونی میان دو فرمانده نظامی است؛ جنگی که ریشه در ساختار قدرتی دارد که سه دهه بر مبنای بی‌اعتمادی و رقابت میان نهادهای امنیتی شکل گرفت. در این ساختار، سیاست موسوم به «کودتاهیزری» – ایجاد مراکز قدرت موازی برای جلوگیری از شورش ارتش ِ نه‌تنها ثبات نیاورد، بلکه زمینه‌ساز شکاف‌های تازه‌ای شد که اکنون سودان را تا مرز فروپاشی پیش برده است.
--

♥ **ریسک‌های پولی همچنان سدره بازار**
۴۰ روز تقویمی از بازگشایی بورس بعد از جنگ تحمیلی ۱۲ روزه می‌گذرد و این در حالی است که بازار تنها در سه روز موفق به جذب نقدینگی شده است. بازار تالار شیشه‌ای بعد از یک خروج ممتد ۱۲ روزه شاهد ورود پول بود، ورودی که البته کارشناسان مختلف تفاسیر گوناگونی از علل آن ارائه می‌دهند، اما باور غالب آنها بر این است که تا بهبود میانگین ارزش معاملات نمی‌توان به بهبود وضعیت بورس امید بست.

پس از دوره‌ای طولانی از خروج تاریخی، حال بسیاری از نمادها به سطوح ارزندگی تاریخی خود رسیده‌اند و نشانه‌هایی از بازگشت سرمایه‌گذاران و ورود نقدینگی به برخی از صنایع دیده می‌شود. تحلیل نسبت‌های مالی مانند P/E و $EV/EBIT$ نشان می‌دهد که فشار فروش تا حدی کاهش یافته و برخی معامله‌گران را ترغیب کرده است تا از فرصت‌های جذاب قیمتی هستند. از سوی دیگر، بررسی شاخص‌های تکنیکال نیز حکایت از این دارد که بیش از ۷۰ درصد نمادها به محدوده اشباع فروش وارد شده‌اند و به سطوح حمایتی کلیدی نزدیک شده‌اند که این موضوع به‌عنوان سیگنال خرید برای نوسان‌گیران و فعالان تکنیکال مطرح شده است.

بازا وجود این تحولات مثبت، مهم‌ترین مانع بنیادی بازار همچنان سرمایه‌های پولی کشور است. روند افزایشی نرخ بهره و بالا رفتن هزینه‌های مالی شرکت‌ها، از یکسو فشار مضاعفی بر جدانیت مالی بنگاه‌ها وارد می‌کند و از سوی دیگر، جدانیت بازدهی ابزارهای درآمد ثابت بازگشت سرمایه‌گذاری در سهام می‌شود. در بعد سیاست‌گذاری نیز موضوع واگذاری شرکت‌ها و سهام دولتی در چارچوب برنامه هفتم توسعه یکی دیگر از محورهای کلیدی برای فعالان بازار است که بخصوص در شرکت‌های اولویت‌دار باید با سرعت بیشتری دنبال شود.

در مجموع، بازار سرمایه ایران اکنون در نقطه‌ای حساس قرار گرفته است؛ نقطه‌ای که هرچند با فرصت‌های ارزنده‌ای همراه است، اما همچنان زیر سایه ریسک‌های سیاسی و سیاست‌های پولی قرار دارد و نیازمند تصمیمات هوشمندانه و حمایت‌های به موقع برای حفظ ثبات و رونق است.

ریسک‌های پولی، مهمترین منابع بازار سهام کامل ابراهیمیان، تحلیلگر ارشد بازار سرمایه گفت: پس از خروج قابل توجه نقدینگی از بازار سرمایه در هفته‌های اخیر، عمدتاً به‌دلیل تشدید ریسک‌های ناشی از تنش‌های جنگی و ابهام در خصوص چشم‌انداز اقتصادی و سیاسی کشور، خود سرمایه‌گذاران درآمدها به سطوح ارزندگی تاریخی خود رسیده‌اند که ما شاهد ورود نقدینگی به برخی از نامادها و صنایع بعد از چندین هفته خروج نقدینگی هستیم، به‌رأسا نسبت‌های مهم ارزش‌یابی همچون P/E و $EV/EBIT$ تجربه نشان می‌دهد که در چنین سطوحی فشار فروش شتابان یافته و بخش‌های سرمایه‌گذاران چندین‌به‌شش‌بار و از یابی، سهام‌حباب از منظر

قیمتی می‌پردازند. روی ادامه داد: از منظر تکنیکال بررسی شاخص‌های بازار نشان می‌دهد پیش از ۷۰ درصد نامحداد در محدوده فروش قرار گرفته و بسیاری به سطوح حمایتی مهم رسیدند. این شرایط، سنگت‌های بازار، تعدادی برای این سرمایه‌گذاران نوسان‌گیر و فعالان تکنیکال صادر کرده و طی روزهای اخیر شاهد تقویت این گروه از خریداران بودیم. ابراهیمیان معتقد است مهم‌ترین ریسک بنیادی پیش‌روی بازار همچنان در حوزه سیاست‌های پولی نهفته است. او گفت: «دامم از افزایش نرخ بهره و تورم بهره بین‌بانکی، از یکسو هزینه‌های مالی شرکت‌ها را بالا می‌برد و از سوی دیگر، با جذابیت کردن هزینه‌های درآمد ثابت، انگیزه سرمایه‌گذاری در بازار سهام را کاهش می‌دهد. این تحلیلگر ارشد

بین ترحم در بعد سبب‌مدلری، یکی از محورهای مورد توجه فعالان بازار، موضوع واگذاری شرکتها و سهام دولتی در چارچوب برنامه هفتم توسعه است. هرچند سیاست وزارت اقتصاد مبنی بر واگذاری ابتدا در سطح مدیریت و سپس در مالکیت اعلام شده، اما انتظار می‌رود این روند با سرعت بیشتری دنبال شود. به‌ویژه برای شرکتهایی که در اولویت قرار گرفته‌اند. وی گفت: در بخش عملکرد شرکتها، به‌رغم محدودیتهای ناشی از ناترازی انرژی، برخی صنایع همچنان روند رو به رشد فروش ماهانه را حفظ کرده‌اند؛ موضوعی که می‌تواند نویدبخش ارائه گزارشهای شش ماهه مطلوب از سوی این گروهها در پایان تابستان باشد.

این تحلیلگر گفت: بازار سرمایه در حال حاضر از منظر ارزشی و نسبت‌های بنیادی در شرایط جذابی قرار گرفته است. با این حال، تا زمان کاهش ریسک‌های سیستماتیک، رفتار سرمایه‌گذاران محتاطانه‌بaki خواهد ماند و انتظار می‌رود جریان نقدینگی عمدتاً به سمت صنایع و نمادهایی هدایت شود که از منظر بنیادی و تکنیکال در موقعیت برتری قرار دارند.

«شرایط فعلی بازار سرمایه واقعا پاسخگوی هیچک از سوالات ما نیست و کاملا خارج از فضای اقتصادی است و به طور کامل برگرفته از مسائل سیاسی است. اگر بخواهیم روند تحلیل کلاسیک شامل بررسی اثرات مثبت و منفی رشد سودآوری، نرخ بهره و... را مد نظر قرار دهیم، به هیچ پاسخ منطقی نمی‌رسیم. بازار ما اکنون به گروگان تبدیل شده است و مانع‌ساز برای شرایط نامساعد، رفتارهایی متفاوت و نامنسجمی از خود نشان می‌دهد.» وی در ادامه افزود: «آقای مندیزاده در اظهارات اخیرشان نشان داده‌اند که بیشتر به اینانی که اقدامات پاپیست هستند، محبتی با بیان مثبتی و وضعیت بازار را سردرگم ارزیابی می‌کند، تصریح کرد: «بازار هیچ روند مثبتی از خود نشان نمی‌دهد و هنوز از مسیر نزولی خارج نشده است.

تومان خروج سرمایه در رتبه دوم قرار گرفتند. نکته قابل توجه آنکه محصولات شیمیایی نیز که در روزهای گذشته برای مدتی طولانی لیدر بازار بودند، این بار با ۵۵میلیارد تومان خروج پول مواجه شدند. تحلیلگران علت اصلی این چرخش را در سیو سود سهامداران این گروه‌ها پس از رشدای متوالی اخیر جست‌وجو می‌کنند.

درخشش دوباره دارویی‌ها در غیاب لیدرهای سنتی
در غیاب گروه‌های بزرگی مانند شیمیایی، دارویی‌ها بار دیگر در مرکز توجه سرمایه‌گذاران قرار گرفتند و با جذب ۵۰ میلیارد تومان پول حقیقی، در صدر فهرست صنایع با بیشترین ورود نقدینگی ایستادند. پس از آن، گروه کاشی و سرامیک و همچنین نساجی نیز هر یک با بیش از ۴۰ میلیارد تومان ورود سرمایه عملکرد مثبتی را ثبت کردند؛ موضوعی که از چشم‌پوشی نساهای تازه به سمت صنایع کوچک‌تر و کمتر شنیده‌شده حمایت دارد.

ارزش معاملات و برداشت تحلیلی

برمجموع، ارزش کل معاملات بازار به ۱۴ هزار و ۸۸۳ میلیارد تومان رسید و بازار روز شنبه با ۴۹۶ میلیارد تومان خروج پول حقیقی به کار خود پایان داد. با وجود آنکه شاخص کل در محدوده منفی بسته شد، اما نکته قابل توجه آن بود که ارزش سفارشات خرید با مبلغ بیش از ۲ همت از سفارشات فروش پیشی داشت و در مجموع حدود ۲۰۰ میلیارد تومان تقاضای مزاد خرید نسبت به فروش در سامانه معاملات ثبت شد. تحلیلگران این موضوع را در کنار ارزش معاملات مطلوب و پویایی نقدینگی نشانه‌ای از مقاومت بازار در برابر فشار فروش ارزیابی می‌کنند و منفی‌رؤز شنبه را بیشتر در حد اصلاح جزئی پیش از چند روز رشد متوالی می‌دانند. به اعتقاد کارشناسان، از زمانی که جریان پول حقیقی به‌طور کامل از بازار خارج نشده و ارزش معاملات در سطوح فعلی حفظ شود، احتمال بازگشت مجدد شاخص به مدار صعودی در روزهای آتی وجود دارد.

خبر منفی برای فولاد

تحلیلی‌ها حاکی از آن است که یکی از دلایل اصلی عرضه در صف خرید ندهای فولادی در معاملات روز شنبه، انتشار خبر مربوط به تغییر در سیاست ارزی این صنعت بوده است. خبر عرضه از این گروه در بازار دوم تکذیب و اعلام شد این موضوع به صورت مرحله‌ای انجام می‌شود. به گفته دبیر انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران، با عرضه از کل زنجیره فولاد در سال دوم، نزدیک میلاده از و ملا، درآمد دولتی‌سازان از محل فروش از حدود ۱۰ درصد-رقمی بسیار کمتر از انتظار است. بنابراین، وی همچنین از اجرای کلیه عرضه از این صادراتی فولاد در این تالار خبر داده؛ اقدامی که به گفته فعالان بازار، می‌تواند بر جریان نقدینگی و نرخ‌های تسهیم شرکت‌های فولادی این گذار باشد.

با این حال، تحلیلگران بازار سرمایه معتقدند که در ارزیابی اثر این تصمیم بر سودآوری ارقام دلسازان باید احتیاط بیشتری به خرج داد، چراکه برآوردهای اولیه بازار از میزان تعدیل سود این گروه بسیار بالاتر از ارقام اعلامشده توسط انجمن بوده است. در همین زمینه، گزارش دیگری نیز از سوی رسانه‌های اقتصادی منتشر شد که ابعاد کلان‌تری از این تصمیم را برآورد می‌دهد. بر اساس این تحلیل، انتقال از فولاد به تالار دوم می‌تواند سود زنجیره صنعت را از حدود ۲۱۷ همت به ۳۳۸ همت برساند. کارشناسان هشدار می‌دهند که اگر چنین سیاستی در گستره برای ارز و سودآوری و توانمندی می‌تواند، به رفت بلندمدت بر تورم و ساختار هزینه صنایع اثرگذار باشد. به گفته مزایا، جایگیری از آثار تورمی احتمالی، لزوم است و نهادهای نظار سرمایه را وایکوردی تدریجی و هماهنگی نسبت به اجرای این تصمیم ایجاد کنند.

آغاز نوسان در کانال ۳میلیون

احمد اشتیاقی، تحلیلگر بازار سرمایه، در گفت‌وگو با «دنیای اقتصاد» با اشاره به روند معاملات روز جاری اظهار کرد: «بازار روز گذشته تا حد زیادی ادامه‌دهنده همان فاز صعودی هفته گذشته بوده، فازی که محور اصلی آن بحث انتقال ارزش شرکتی فولادی به بازار مابله دوم و همچنین نرخ تخفیف در نرخ کار بود. این دو عامل در روزهای اخیر موجب افزایش اقبال به سهام صنایع پتروشیمی و فولادی، به‌ویژه شرکت‌های صادرات‌محور شدند و روندی مثبت را در معاملات شکل دادند.» او ادامه داد: «این حال، شبیه شاهد بودیم که در زمان لیبر گروه فولادی، یعنی فولاد مبارک، صف خرید سنگین عرضه شد و همین موضوع را تجربه کردیم که در روزهای اخیر رشد قابل توجهی را تجربه کرده بودند،

روز گذشته با فشار عرضه مواجه شدند و بخشی از سودهایی که تاکنون در بازار کشف شده، اشتیاقی با اشاره به وجود دهانه‌های تکنیکی خاص که گفت: «در فایل تحلیلی روز گذشته اشاره کرد که شاخص در محدوده ۳ میلیون و ۴۰۰ هزار واحدی با مقاومت جلی و روبه‌رو خواهد شد. در حال حاضر، با توجه به رشدهای اخیر، سیود صندوق‌های سرمایه‌گذاری، دید استراتژیک پرتواند به‌سرعت از این محدوده عبور کند. به نظر می‌رسد بازار در مقطع فعلی وارد دورهای تازه‌ای در نوسانات ماهی و ماهی شده، روندی که در توضیح وضعیت فعلی بازار افزود: «با وجود رشد تاریخی برخی از نمادها و سیود... سودهایی که انجام شده، انتظار می‌رود باز برای مدتی در کف شرایط نسبتاً دشوار برای رشد پرتابی قرار بگیرد. با حال، بر اساس متغیرهای بنیادی، می‌توان گفت کف شاخص در محدوده ۳ میلیون و ۱۰۰ هزار واحدی تثبیت می‌شود. و سقف آن نیز در حوالی ۴ میلیون و ۴۰۰ هزار واحد قرار خواهد گرفت. در واقع، بازار در این بازه نوسانی به‌صورت رفت و برگشتی حرکت خواهد کرد.»

این تحلیلگر بازار سرمایه همچنان درباره وضعیت نقدینگی گفت: «حجم معاملات روز گذشته عدد قابل توجهی بود و به حدود ۱۴۵۰ میلیارد تومان رسید؛ اما انتظار این بود که روزهای آتی تسرّع شود، به نظر می‌رسد که حجم معاملات پانچ‌پنج‌پنج به‌طور ۱۰ هزار میلیارد تومان نزدیک حجم در صورتی که این سطح حفظ شود، روزی در وضعیت نسبتاً پایانی باقی خواهد ماند؛ اما اگر حجم معاملات به زیر این سطح کاهش یابد، احتمالاً اصلاح زمانی طولانی‌تری را تجربه خواهیم کرد.» او در پایان تأکید کرد: «در کنار این عوامل، نباید از نرخ سود ۲۵ درصدی صندوق‌های با درآمد ثابت و ابهامات مربوط به مالیات بر عایدی سرمایه و همچنین معضل ناترازی انرژی غافل شد. این موارد همچنان سایه‌ای از زردید را بر سر بازار داشته‌اند و تا زمانی که این چالش‌ها برطرف نشود، نمی‌توان انتظار موج‌های قدرتمند صعودی در بازار سهام را داشت.»

بدت معامله‌گران باشد؛ به‌ویژه پس از جهش‌های متوالی در هفته گذشته، برخی فعالان این افت را ناشی از کاهش تقاضای ن را اصلاح طبیعی پس از رشدهای سریع اخیر می‌دانند. از سوی دیگر، به نظر می‌رسد که بخشی از تقاضای ارز مسافرتی

رویه ویژه اقدام مالی (FATF) از رئیس مرکز اطلاعات مالی کشور برای مذاکره حضوری، پس از شش سال، نیز ممکن است بهرست سیاه FATF آغاز کرده و در گام نخست، کنوانسیون پارامو چندی قبل در مجمع تشخیص مصلحت نظام تصویب شود. اما خارج قرار گرفته و فرایند تصویب کنوانسیون CFT نیز در حال پیگیری است.

سیاه گام‌های زیادی باید برداشت. در کنار این موضوع، گمانه‌زنی‌ها درباره احتمال آغاز مجدد مذاکرات ایران و آمریکا نیز

رونق عرضه‌های اولیه در هند؛ موتور تازه رشد اقتصادی

تولید ناخالص داخلی در
تقویت بخش خصوصی
کشای مالیات
حرک کافی برای چشم
د عرضه‌های اولیه بتواند
م آورد.

است و خطر سرایت مالی وجود ندارد.

با این حال، تمام عرضه‌های اولیه منجر به جذب سرمایه‌های جدید برای تولید نمی‌شوند. اما راه‌های
نشان می‌دهد حدود دو سوم POهای اقبال در قالب «عرضه برای فروش» بوده‌اند؛ به این معنا
که سهامداران کافی بخشی از دارایی خود را نقد کرده‌اند و منابع تازه‌ای وارد شرکت نشده‌اند.
با این وجود، تحلیلگران معتقدند چنین عرضه‌هایی نیز برای اقتصاد مفیدند، زیرا به صندوق‌های
سرمایه‌گذاری خطرپذیر و خصوصی اجازه می‌دهد از سرمایه‌گذاری‌های قبلی خارج شوند و منابع
خود را به سمت استارت‌آپ‌های جدید هدایت کنند. شایپلندر سینگ از شرکت سرمایه‌گذاری
«پیک ایکس‌وی» در این باره می‌گوید: «فروش بازار عرضه‌های اولیه هدیه‌ای بزرگ برای اکوسیستم
فناوری هند است و به سرمایه‌گذاران جسور اطمینان می‌دهد که می‌توانند در پروژه‌های بلندمدت
سرمایه‌گذاری کنند.»

بخش انرژی، به‌ویژه
نخستین شرکت
انرژی»

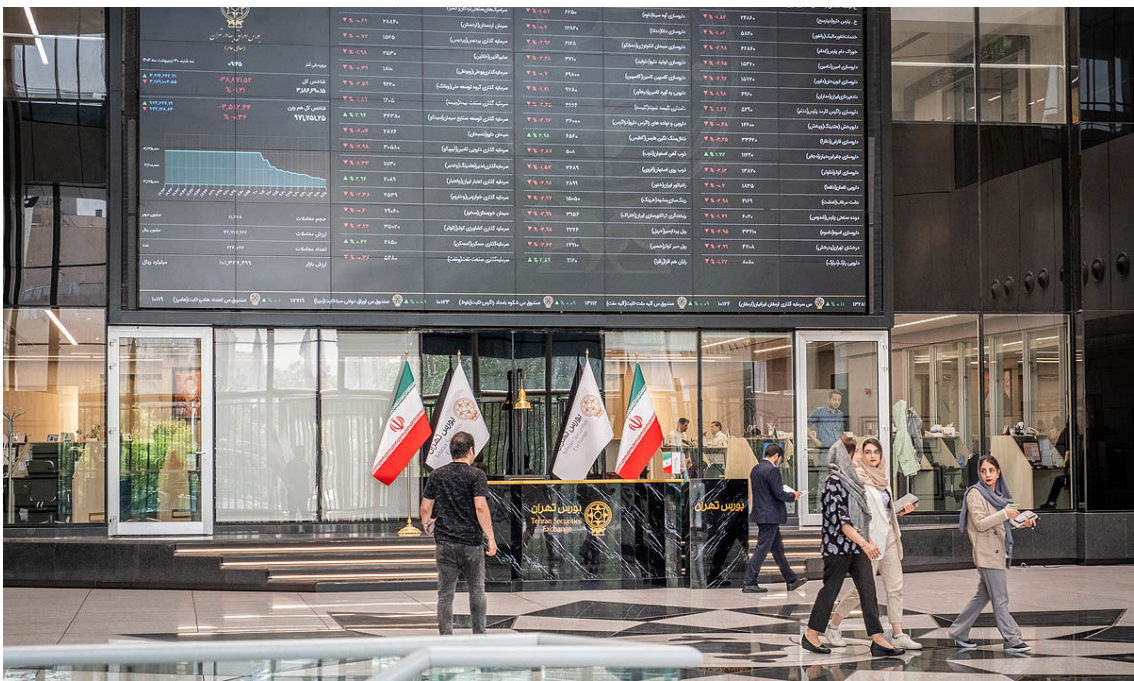
در عین حال، برخی شش شرکت خارجی نیز از این شرایط بهره‌مند شده و سود قابل توجهی در بازار هندوستان نقد کرده و سودهای آتی‌شانستفاده کرده‌اند. شرکت‌های خارجی (لال جی تی‌وی، تی‌وی‌کس و جی‌تی‌وی) «موتور» به عرضه بخشی از سهام واحدهای هندی خود، بخشی از سرمایه‌گذاری‌های چنددهه‌ای‌شان را آزاد کردند. همچنین سرمایه‌گذاران نهادهی خارجی اسامی حدود ۱۰۰ (میلیارد دلار از بازار سهام هند خارج کرده‌اند). با این وجود، از اواخر اکتبر و همزمان با گمانه‌زنی درباره احتمال توافق تجاری میان هند و آمریکا، روند خروج سرمایه متوقف شده است.

تاریخ بازار سرمایه هند نیز نشان می‌دهد که رونق مالی می‌تواند پیاده‌گذار تحولات اقتصادی بزرگ باشد. در قرن نوزدهم، بمبئی (ممبئی کنونی) در دوران جنگ و آمریکا با جذب سرمایه‌های ناشی از تحریک جنوب، به مرکز مالی منطقه بدل شد. ثروت آن دوره با جذب توسعه شهری و صنعتی شهر شد. اکنون به نظر می‌رسد رونق جدید بورس هند می‌تواند بار دیگر همان نقش تاریخی را ایفا کند؛ این بار نه به واسطه تحریک‌ها، بلکه در نتیجه ادغام گسترده‌تر هند در تجارت جهانی و اعتماد فزاینده سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی به چشم‌انداز بلندمدت این اقتصاد نوظهور.

طال

اگر دیوان عالی آمریکا در سال آینده در این پرونده به سود فدرالرزرو رای دهد، بخشی از انگیزه صعود قیمت طلا از بین خواهد رفت، زیرا تقویت بخش مستقل سیاست پولی، همزمان با کاهش انتظارات تورمی، معمولاً فشار صعودی طلا را کاهش می‌دهد. سناریوی دوم کاهش خرید طلا توسط بانکهای مرکزی است. طی سال‌های اخیر، خرید گسترده طلا توسط بانکهای مرکزی یکی از موتورهای اصلی صعود قیمت بوده است. اما با رشد ذخایر طلای برخی کشورها به سطح هدف گنانه‌شده، احتمال توقف یا حتی فروش بخشی از ذخایر وجود دارد. برای نمونه، مقام پولی فیلیپین اخیراً پیشنهاد فروش بخشی از ذخایر طلا را مطرح کرده است. هرگونه کاهش خرید خلاصی طلا توسط بانکهای مرکزی، می‌تواند روند صعودی این دارایی ارزشمند را متعجب کند.

هراس بورس از سقف تاریخی

❧ فرحناز نعمتی - شاخص بورس در حالی که به یک قدمی سقف تاریخی رسیده بود، با هجوم فروشنده‌ها همراه شد. با وجود آنکه تالار شیشه‌ای در آغاز معاملات روز شنبه، سبز پوش بود.

سهمیلیون و ۲۰۷ هزار واحدی به پایان رساند. این در حالی بود که نامگرا اصلی بازار در جریان معاملات شبیه، موفق شده بود تا قافله تاریخی خود در اردیبهشت - اسفند - به قیمت حدود سه میلیون و ۲۵۲ هزار واحد - فاصلهای نداشته باشد (تحتی برای لحظاتی تا سطح سه میلیون و ۲۴۴ هزار واحد حتی صعود کند). اما ترکیب اثرگذارترین نمادها بر شاخص، فولاد بیشترین نقش مثبت را ایفا کرد و اما در مقابل، فملی و فارس با فاصله شاخص را به سمت منفی سوق دادند. در میان نمادهای پرترانسکتی خود، وپملت و فولاد صدرنشین بودند؛ موضوعی که نشان می‌دهد تمرکز اصلی نقدینگی همچنان بر گروههای بزرگ و اپید بازار باقی مانده است. در سوی دیگر بازگام، شاخص جهوز که نمایانگر عملکرد سهام کوچکتر است، توانست مسیر متفاوتی را طی کند و با رشد ۰۲۵ درصدی، در محدوده ۹۲۷ هزار و ۸۷۸ واحد به کار خود پایان دهد. در حالی بود که شاخص کل فرابورس نیز روزی نسبتاً آرام را پشت سر گذاشت و با افزایش ۰۰۱۳ درصدی، در حدود ۲۷ هزار و ۹۶۱ واحد بسته شد.

چرخش ناگهانی در نیمه دوم معاملات

با وجود آغاز پر قدرت بازار و صفهای خرید در بسیاری از نمادهای شاخص، نیمه دوم معاملات شنبه با فشار فروش شدیدی همراه شد. بسیاری از نمادهای اهرمی که تا پیش از ظهر در صف خرید قرار داشتند، در دقائق پایانی به صف فروش رسیدند. فولادها که در ابتدا روز نقش پیشران بازار را داشتند، در انتها با تغییر جهت انتظارات معامله‌گران مواجه شدند و صف خرید آنها به صف فروش سنگینی تبدیل شد. هم‌زمان با افزایش عرضه‌ها، صندوق‌های سهامی بیشترین خورج پول حقیقی را به ثبت رساندند و ۱۲۹ میلیارد تومان خورج سرمایه در صدر قرار گرفتند.

پس از آن، صندوق‌های بخشی با ۱۱۱ میلیارد تومان خروج در جایگاه دوم ایستادند؛ موضوعی که نشان می‌دهد بخشی از سرمایه‌گذاران، ترجیح داده‌اند در فضای نسبی بازار، موقعیت خود را نقد کنند. در بررسی صنایع، بانک‌ها همچون در صدر گروه‌های با بیشترین خرید قرار گرفتند و کلیه معاملات روز ۲۹ میلیارد تومان خروج نقدینگی را تجربه کردند. استخراج کانه‌ای فلزی که سه هفته گذشته از سردمداران ورود پول به بازار بودند، این بار ۶۸ میلیارد

افت قیمت در اولین روز کاری هفته می‌تواند نشان‌دهنده تعدیل انتظارات ک
نقدی و مداخله عرضه‌کنندگان در بازار عنوان می‌کند، درحالی‌که گروهی دی
و ارزشیابی نیز کمتر از گذشته شده است.

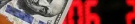
در کنار این موضوع، برخی فعالان بازار متعقدند که انتشار خبر دعوت روسیه به رافت قیمت از موثر مرز بوده باشد. ایران در ماه‌های اخیر تلاش‌هایی برای خروج شده، همچنین تودیع این سند نزد زمین اسناد سازمان ملل متحد در دستور کار است. با این وجود برخی کارشناسان تأکید می‌کنند که هنوز برای خروج ایران از فضای روانی بازار را تحت تأثیر قرار داده است.

فشار عرضه‌دار ساعات پایانی باعث شد تا نام‌گار اصلی بافت ۰۰۵ درصدی به کار خود خود می‌انجامد. بر اساس روند تکنیکال، احتمال اصلاح موقت شاخص تا مرز ۳ میلیون واحد وجود دارد. اما از آنجا که متغیرهای بنیادی در حمایت از بازار سهام قرار دارند، شانس عبور شاخص از سقف تاریخی وجود دارد. باید دید کتاب‌کشی عرضه و تقاضا چگونه مسیر بازار را در روزهای آتی خواهد کرد.

عاطفه چوپان: بازار سرمایه در نخستین روز کاری هفته، با نمایی دوگانه و رفتاری هیجانی به استقبال معاملات رفت. در ساعات ابتدایی، شاخص‌های اصلی بورس با موجی از تقاضا و رشد عمومی همراه سبزپوش شدند تا حوالي ساعت ۱۱، شاخص‌های اصلی در اغلب گروه‌ها به چشمی مایل خرد و حتی برخی تحلیلگران بر این اساس از ادامه روند مثبت در نیمه دوم آبان سخن گفتند. با ورق ناگهان بر پشت، از نیمه دوم بازار به بعد، فشار عرضه شدت گرفت و در نهایت بیش از ۵۷ درصد نمادهای در محدوده منفی قرار گرفت و در پایان روز، ساندکس این چرخش ناگهانی در نهایت باعث شد کلیه نمای ناگار اصلی در محدوده منفی و برای ناگار دوم بازار کمی مثبت به پایان برسد.

اگرچه گروهی از کارشناسان علت این تغییر را ناگهانی یا در فضا بازار، «تکیسکال» در محدوده‌های مقاومتی می‌دانند، اما عموماً دیگران از فعالان بازار، ریشه‌ی نه‌فشان شدن شنبه را در انتشار برخی اخبار منفی پیرامون تورم فولادی‌ها و گرانی‌ای در سیاست‌های جدید که جستوجوی می‌کنند با این حال نگاهی دقیق‌تر به جزئیات معاملات ابتدایی شاهد یک بازار در لایه‌های زیرین خود هنوز نشانه‌هایی از حرکت و امید دارد. ارزش بالای معاملات در حضور بروز خریداران در صف‌های ابتدایی و چرخش سریع نقدینگی میان گروه‌ها، حاکی از آن است که رشد دیزور پیش از آنکه نشانه خروج سرمایه باشد، نوعی اصلاح طبیعی و سو ویو سود پس از چند روز رشاد محسوب می‌شود. به بیان دیگر، بازار هنوز در فاز انتظار و نه اتمام‌داری قرار دارد.

آنچه در بورس شبیه گذشت
بازار سرمایه کار خود را در اولین روز هفته با رفتاری پرنوسان و هیجانی آغاز کرد. شاخص کل بورس در نهایت با افت ۰٫۰۵ درصدی کار خود را در محدوده

عقب نشینی اول هفته دلار

رونق ع

دادمهای موسسه «دیلوچیک» نشان می‌دهد که از ابتدای سال تاکنون نزدیک دوازده درصد از بورس‌های هند انجام شده است؛ رقمی که از کل معاملات مشابه در سال گذشته کمتر از یک دوازدهم است. انتظار می‌رود این روند تا سال ۲۰۲۶ نیز ادامه یابد. برخی از بزرگترین شرکتهای هند همچون «جیو» متعلق به گروه «ریالینس» به رهبری موکش آمبانی، ثروتمندترین فرد هند، و «آر. ای. ای. سی» متعلق به گروه «آی. تی. سی» به رهبری لاکشمنشی، ثروتمندترین فرد در آسیای جنوب شرقی، در صف ورود به بازار سهام قرار دارند.

هم گفته تبلیگران، نام اصلی این موج، از نظر گذاری مطلوب سراج و باز سرمایه‌گذاران است. شخص «یفتی» که یکی از شخص‌های سراج و باز است، گفته است که درصد بین ۲۰ تا ۴۰ خود در سپتامبر ۲۰۲۲ قرار دارد و این حدود ۴۴ معامله می‌شود؛ سطحی که بالاتر از میانگین تاریخی بیست‌ساله این شان است. یابیدار شخص‌های سرمایه‌گذاران نهادهی، گفته خانوارهای ادی و ایزن به بورس در جریان که در سال ۲۰۲۰ تنها ۵۰۲۵ هزار دلار در حد پانزده خانوارها در سهام و صندوق‌های

گسترش ابزارهای پرداخت دیجیتال، مقررات ساده‌تر و افزایش شفافیت در فرای
حضور سرمایه‌گذاران خرد را تسهیل کرده است. آن گونه که برائناوالدیا با
توضیح می‌دهد، در گذشته خرید سهام مستلزم بر کردن دهه‌ها فرم
تکمیل تنها با چند کلیک در اپلیکیشن‌های مالی امکان‌پذیر است. این دموکراتیزه
سرمایه‌گذاری را تسهیل کرده و باعث جذب شوند و موجی از ترفندی تازه
سرمایه‌گزاران جدید به بازار جذب شوند و موجی از ترفندی تازه
سرمایه‌گزاران جدید به بازار جذب شوند و موجی از ترفندی تازه

با وجود رشد اقتصادی قابل توجه در سال‌های اخیر، سرمایه‌گذاری بخش خ

معاملات جهانی طلا در روزهای اخیر، هفته‌ای پرتوسان را پشت سر گذاشت. روز جمعه معاملات طلا در قیمت ۲۰۲۱ دلار بر اوپن آغاز شد و در قیمت یافت. با وجود اصلاح قیمت سنگین بسیاری از تحلیلگران انتظار داشتند که روند این صعود به تداوم داشته باشد. اما در روز شنبه، طلا با وجود استقبال از این فاز ارشدند. اگرچه طلا اخیراً پس از ثبت رکورد تاریخی، حدود ۱۰ درصد کاهش قیمت یافته و به حدود ۴۰۰۰ دلار بر اوپن رسیده است، اما احساسات در بازار همچنان کنترلسالانه انجمن بازار فلزات گران‌بای لندن (LBMA) که در کنیووت مرکز

 	 	
♥ بازار «برق خورشیدی» در لرستان خرم‌آباد:معاون هماهنگی امور عمرانی استانداری لرستان گفت: اکنون ۷۱۷ نیروگاه خورشیدی در لرستان فعال است که با راه‌اندازی ۱۰ ساختگاه جدید ظرفیت تولیدی این انرژی تجدیدپذیر به بیش از ۱۰ برابر می‌رسد. مهدی مجیدی اظهار کرد: تاکنون ۷۱۷ نیروگاه خورشیدی خانگی در شهرستان‌های مختلف استان احداث شده که حدود ۸۰ درصد آنها با محوریت نهادهای حمایتی مانند کمیته امداد امام خمینی(ره) و بسیج سازندگی انجام شده است. وی افزود: بیشترین تعداد مربوط به شهرستان سلسله با ۲۰۲ فقره نیروگاه و ظرفیت تولید برق ۴هزار و ۲۴۲ کیلووات است. معاون هماهنگی امور عمرانی استاندار لرستان اظهار کرد: خانوارهای بهرمند از این طرح ماهانه به‌طور میانگین ۵۵۰میلیون تومان درآمد پایدار از محل فروش برق به شرکت توزیع برق دریافت می‌کنند و خرید تضمینی برق از این نیروگاه‌ها تا ۲۵ سال ادامه خواهد داشت.		
مجدیدی با بیان اینکه سرمایه‌گذاری لازم برای احداث نیروگاه خورشیدی پنج کیلوواتی در شرایط فعلی حدود ۱۷۰ تا ۱۸۰میلیون تومان است، اضافه کرد: نهادهای حمایتی به دهک‌های یک تا چهار تسهیلات بانکی ارائه می‌کنند و افراد غیر از این دهک‌ها نیز می‌توانند با سرمایه‌گذاری شخصی وارد این طرح شوند. وی ادامه داد: علاوه بر نیروگاه‌های خانگی ۱۰ ساختگاه بزرگ خورشیدی با ظرفیت مجموع ۳۰ مگاوات نیز در دستور کار قرار دارد که پس از تصویب در کمیسیون ماده ۲۱، اجرای آنها آغاز می‌شود و با بهره‌برداری از این طرح‌ها، ظرفیت انرژی خورشیدی استان به بیش از ۱۰ برابرمیزان فعلی افزایش خواهد یافت.		
معاون هماهنگی امور عمرانی استاندار لرستان با اشاره به محدودیت‌های موجود در برخی اراضی استان به دلیل منابع طبیعی و پوشش جنگلی افزود: تلاش می‌شود مکان‌یابی این نیروگاه‌ها به‌گونه‌ای انجام گیرد که کمترین آسیب به اراضی کشاورزی و منابع طبیعی وارد شود. مجدیدی همچنین درباره وضعیت طرح نهضت ملی مسکن در لرستان گفت: از زمان آغاز اجرای این طرح در سال‌های ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ تاکنون تنها ۵۰ درصد متقاضیان به تسهیلات بانکی متصل شده‌اند و اگر در تسهیلات در زمان مقرر پرداخت می‌شد، بسیاری از متقاضیان تاکنون صاحب خانه شده بودند.		

معاون هماهنگی امور عمرانی استاندار لرستان با اشاره به محدودیت‌های موجود در برخی اراضی استان به دلیل منابع طبیعی و پوشش جنگلی افزود: تلاش می‌شود مکان‌یابی این نیروگاه‌ها به‌گونه‌ای انجام گیرد که کمترین آسیب به اراضی کشاورزی و منابع طبیعی وارد شود.

مجدیدی همچنین درباره وضعیت طرح نهضت ملی مسکن در لرستان گفت: از زمان آغاز اجرای این طرح در سال‌های ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ تاکنون تنها ۵۰ درصد متقاضیان به تسهیلات بانکی متصل شده‌اند و اگر در تسهیلات در زمان مقرر پرداخت می‌شد، بسیاری از متقاضیان تاکنون صاحب خانه شده بودند.

وی تأکید کرد: گسترش بهره‌گیری از انرژی‌های تجدیدپذیر به‌عنوان یکی از اصلی‌ترین راهکارهای مقابله با مخاطرات زیست‌محیطی و کاهش وابستگی به سوخت‌های فسیلی مطرح است و در این میان انرژی خورشیدی به دلیل فراوانی، پاک و توجیه پذیری اقتصادی، جایگاه ویژه‌ای در برنامه‌های توسعه‌ای کشورها یافته است.

معاون هماهنگی امور عمرانی استاندار لرستان گفت: استان لرستان نیز طی سال‌های اخیر با اجرای طرح‌های متعدد در حوزه نیروگاه‌های خورشیدی خانگی و صنعتی، مسیر پایداری را برای تامین برق و ایجاد درآمد پایدار برای خانوارها دنبال می‌کند و رشد چشم‌گیر ظرفیت تولید برق خورشیدی در لرستان نشان‌دهنده حرکت سریع این استان در جهت توسعه انرژی پاک و بهره‌برداری حداکثری از ظرفیت‌های طبیعی خود است.

 	 	
♥ وزن صادراتی منطقه ویژه خلیج فارس بر اساس آمار منتشر شده، شرکت‌های مستقر در این منطقه توانسته‌اند به‌رغم تحریم‌ها، محدودیت‌های جهانی و نوسانات بازار، روندی صعودی در تولید و صادرات محصولات خود حفظ کنند و نقش موثری در توسعه صادرات غیرنفتی کشور ایفا کنند که در این زمینه عملکرد شرکت‌های فولادی مستقر در منطقه همچون فولاد هرم‌زگان، مادکوش، صبا فولاد خلیج فارس و فولاد کاوه جنوب کیش برجسته بوده است. محمدرضا پیرحسین‌پور، مدیرعامل منطقه ویژه اقتصادی خلیج فارس گفت: در این منطقه با پشتیبانی همه‌جانبه ایمیدرو، همراهی شرکت‌های مستقر و مسئولان محلی، پروژه‌های متعددی در حوزه زیرساخت‌ها، انرژی و لجستیک به مرحله اجرا رسد که تأثیر مستقیمی بر افزایش ظرفیت تولید و رشد کسبه‌ای صادرات این منطقه داشت. وی، نقش محوری این منطقه در توسعه صادرات غیرنفتی کشور را برجسته دانست و افزود: این موفقیت، حاصل عزم جدی و برنامه‌ریزی دقیق در شرایطی است که جهان با چالش‌های متعدد اقتصادی و محدودیت‌های تجاری مواجه بوده است. براساس آمارهای رسمی منتشر شده، ارزش صادرات منطقه ویژه اقتصادی خلیج فارس در سال گذشته به رقم چشم‌گیر یکمیلیارد و ۹۴۴میلیون و ۹۸۳ هزار دلار رسید. این حجم از صادرات، عمدتا شامل محصولات استراتژیک فولادی، آلومینیومی، روی، پتروشیمی و سایر مواد معدنی بوده که به بازارهای متنوع بین‌المللی ارسال شده‌اند. از سوی دیگر، حجم تولید شرکتهای مستقر در این منطقه نیز عدد قابل‌توجه ۲۴۴میلیون و ۶۷۴هزار و ۲۴۶ تن را ثبت کرده که از این مقدار، ۲۴۲میلیون و ۷۵۳ هزار و ۵۸۸ تن به صورت مستقیم صادر شده است.در بخش صنایع غیراهنی، شرکت‌های هرم‌زال آلومینیوم همدان، فولید بیش از ۱۵۲۰۰۰ تن شمش آلومینیوم، عملکردی باثبات و تأثیرگذار داشتند. این مجموعه‌ها به‌رغم نوسانات نرخ انرژی، رشد مثبت صادرات را تجربه کردند و با ثبت ارزش صادراتی ۲۳۴میلیون و ۳۳۴ هزار دلار، نقش کلیدی در حفظ تراز تجاری منطقه ایفا کردند.		

راز شلوغی پاییز «شمال»

✎ بیتا حسن پور – بر اساس تقویم رسمی، در ایران شش روز کاری در هفته داریم. با این حال در چند ماه اخیر به واسطه نا تراز ی در آب و انرژی، نسخه‌ای از تعطیلی دوروزه آخر هفته اکران شد.

همین موضوع سبب شده تا مشابه تابستان، شاهد ترافیک سنگین در جاده‌های منتهی به شمال در پاییز هم باشیم. چرا با وجود تعطیلی دو روزه آخر هفته توزیع زمانی و مکانی سفر اتفاق نیفتاده؟ «دنیای اقتصاد» در گفت‌وگو با کارشناسان و مدیران کل گردشگری، میراث فرهنگی و صنایع دستی دو استان مازندران و گیلان به پنج عامل رسیده است.

اولین آنها به تازه بودن چنین رویه‌ای برمی‌گردد. این موضوع سبب می‌شود در آخر هر هفته بخشی از گردشگران تصمیم به سفر شمال بگیرند؛ در نتیجه پس از یکی دو ماه شاهد تعادل و کاهش ترافیک در جاده‌های منتهی به شمال خواهیم بود. دومین عامل به پایدار نبودن این روبه مربوط است. این استان‌ها بر اساس تصمیم استانداران‌شان تعطیلی دو روزه آخر هفته دارند و در تقویم رسمی، هنوز هفته کاری، شش روزه است. بنابراین خانواده‌ها تلاش می‌کنند از فرصت به دست آمده بیشترین بهره را ببرند. سومین دلیل ترافیک سنگین آخر هفته‌های جاده شمال به موضوع ناترازی ارتباط دارد. گردشگرانی که تجربه تلخ قطعی آب و برق را در تابستان داشتند ترجیح می‌دهند به مقاصد سفر کنند که مشکلی از این بابت نداشته باشند.

عامل چهارم به اقلیم خاص مهر ۱۴۰۴ برمی‌گردد. از ابتدای پاییز تا نیمه آبان در بیش از نیمی از استان‌های کشور نه هوا بری شد، نه باران آمد و نه حتی خنکی پاییز را مردم حس کردند در حالی‌که در شمال هر سه مورد را می‌توانند تجربه کنند. آخرین و پنجمین عامل به ضعف بازار گردشگری در معرفی مقاصد بکر و جذاب‌تر از شمال به لحاظ ثبت خاطره خوش سفر مربوط می‌شود. در نتیجه مردم همچنان سراغ همان مقاصد سنتی می‌روند. این عوامل سبب شده به گفته مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان مازندران در سال ۱۴۰۴ نسبت به مهر سال قبل با رشد ۱۵ درصدی گردشگری در این استان مواجه باشیم.

مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی استان مازندران در گفت‌وگو با «دنیای اقتصاد» از افزایش محسوس ورود گردشگران به این استان در سال جاری خبر و در عین حال هشدار داد که زیرساخت‌های موجود توان پاسخ‌گویی به این حجم از مسافران ندارند. به گفته او، رشد تردد و اقامت گردشگران بدون توسعه هم‌زمان شبکه راه‌ها، خدمات شهری و امکانات رفاهی، می‌تواند مشکلاتی ایجاد کند.

«گوگل» و «موکش آمبانی» قصد دارند با همکاری یکدیگر، امکان دسترسی رایگان به هوش مصنوعی را برای کاربران هندوستان فراهم کنند. گوگل با همکاری «رلیانس ایندیاستریز» (Reliance Industries) متعلق به «موکش آمبانی» (Mukesh Ambani) میلیاردر هندی، دسترسی رایگان به نسخه Pro هوش مصنوعی خود را برای میلیون‌ها کاربر سرویس «جیو» (Jio) در هند فراهم می‌کند.

به گزارش تک‌رانج، گوگل در تلاش برای گسترش حضور هوش مصنوعی خود در بازارهای نوظهور، با شرکت ریلیانس ایندیاستریز همکاری کرده است تا اشتراک نسخه Pro هوش مصنوعی خود را بدون هیچ هزینه اضافی با طرح‌های ۵۵ جیو همراه کند. گوگل از همکاری با ریلیانس ایندیاستریز -بزرگ‌ترین شرکت هند از نظر ارزش بازار- برای ارائه اشتراک رایگان نسخه Pro به مدت ۱۸ ماه برای کاربران واجد شرایط جیو خبر داد.

پارادوکس هوش مصنوعی

با تحلیل داده‌های لحظه‌ای مانند تراکم افراد، وضعیت آب‌وهوا، قیمت انرژی و عملکرد سیستم‌های داخلی، کنترل‌های هوشمند می‌توانند سیستم‌ها را به‌صورت پویا تنظیم کنند. همچنین نیاز به تعمیرات را پیش از بروز خرابی تشخیص دهند، و مصرف انرژی را بر اساس تقاضای واقعی بهینه کنند.

مطالعات نشان می‌دهند که با استفاده از این روش‌ها، مصرف انرژی ساختمان‌ها می‌تواند بین ۱۰ تا ۳۰ درصد کاهش یابد. خودروهای برقی نیز فرصت دیگری در این زمینه ارائه می‌دهند. هوش مصنوعی می‌تواند رفتار شارژ خودروها را طوری تنظیم کند که با زمان‌هایی هم‌زمان شود که تقاضا و میزان انتشار در شبکه کمتر است؛ مانند شب‌ها یا هنگامی که انرژی تجدیدپذیر به وفور در دسترس است.

چنین زمان‌بندی‌ای می‌تواند وابستگی به نیروگاه‌های سوخت فسیلی را کاهش داده و پایداری کلی شبکه برق را بهبود بخشد. از مزایای اضافی آن نیز می‌توان به ادغام سیستم‌های ذخیره انرژی خانگی، پنل‌های خورشیدی و خودروهای برقی در یک راهبرد انرژی یکپارچه و هوش‌محور اشاره کرد. در حوزه حمل‌ونقل نیز، سیستم‌های چراغ راهنمایی مبتنی بر هوش مصنوعی و ابزارهای زمان‌بندی هوشمند در حال آزمایش روش‌هایی برای روان‌تر کردن جریان ترافیک و کاهش توقف‌های مکرر هستند.

یکی از این پروژه‌ها نشان داد که می‌توان اختلالات ترافیکی را تا ۳۰ درصد کاهش داد و میزان انتشار آلاینده‌ها را در مناطق شهری شرکت‌کننده تا ۱۰ درصد پایین آورد.

در صورت اجرای گسترده‌ی این فناوری‌ها، چنین بهبودهایی می‌تواند نحوه‌ی مدیریت

سید احمد ایزدی، مدیرکل میراث فرهنگی مازندران گفت: آمارهای رسمی نشان می‌دهد که از ابتدای سال تا پایان مهرماه، تردد گردشگران به استان حدود ۱۵ درصد و اقامت آنان در مراکز رسمی و خانمسافرها حدود ۱۲ درصد نسبت به مدت مشابه سال گذشته افزایش یافته است.

او افزود: در یک مقطع زمانی مشخص، به‌ویژه در دوره ۱۲ روزه جنگ، شاهد رشد چشم‌گیری در ورود گردشگران بودیم. پس از آن، این روند کمی کاهش یافت، اما از مهرماه دوباره شاهد افزایش تردد هستیم. در همین ۱۰ روز نخست آبان هم میزان اقامت نسبت به سال قبل بالاتر رفته است.

ایزدی مهم‌ترین عامل این افزایش را نزدیکی جغرافیایی و دسترسی آسان مازندران به تهران و استان‌های مرکزی عنوان و اضافه کرد: مازندران به مرکز کشور نزدیک است. بسیاری از خانواده‌ها در این استان اقوام با آشنایانی دارند و همین باعث می‌شود سفر به مازندران هم راحت‌تر و هم اقتصادی‌تر باشد. اگر بخواهیم مقایسه کنیم، مثلاً استان خراسان رضوی به دلیل فاصله زیاد، بیشتر مقصد سفرهای سالانه است، اما مازندران مقصد هر آخر هفته و تعطیلات کوتاه‌مدت شده است.

او همچنین به نقش تعطیلی رسمی پنج‌شنبه‌ها در برخی استان‌ها اشاره کرد و گفت: پیش از این، فقط جمععه‌ها تعطیل بود و نهایتاً مردم از عصر چهارشنبه راهی شمال می‌شدند. اما حالا با تعطیلی پنج‌شنبه‌ها، زمان سفر بیشتر شده و همین موضوع باعث افزایش ورود گردشگران به استان شده است.

افزایش تردد گردشگران همواره با دغدغه ترافیک جاده‌ای و فشار بر زیرساخت‌ها همراه است. ایزدی در این باره گفت: چه جاده چالوس را در نظر بگیریم، چه فیروزکوه و چه هراز، و... همیشه ترافیک بین تهران و مازندران بالا بوده است. اما اکنون با افزایش جمعیت و رشد تعداد خودروها، این حجم از تردد به یک مساله جدی تبدیل شده است.

به گفته مدیرکل میراث فرهنگی و گردشگری استان مازندران، زیرساخت‌های حمل‌ونقل، خدماتی و شهری استان پاسخگوی این حجم از گردشگر نیستند و باید برای مدیریت بهتر، سیاست توزیع گردشگری و... در سراسر استان اجرا شود. ایزدی افزود: وقتی از زیرساخت صحبت می‌کنیم، فقط جاده و هتل مدنظر نیست. تمام دستگاه‌ها باید پای کار بیایند. به عنوان مثال، با افزایش تعداد خودروها، باید تعداد جایگاه‌های سوخت هم بیشتر شود. همین‌طور سیستم آب‌رسانی، جمع‌آوری فاضلاب و شبکه برق باید توسعه پیدا کند.

یکی از محورهای سخنان مدیر کل میراث فرهنگی، نظم‌بخشی به خانمسافرها بود. او گفت: در حال حاضر تعداد زیادی خانمسافر فعال در استان وجود دارد. ما باید بتوانیم این مجموعه‌ها را شناسایی، ساماندهی و نظارت کنیم تا هم ایمنی گردشگران تضمین شود و هم کیفیت خدمات بالا برود.

رشد ۲۸ درصدی تورسیسم گیلان در شهریور

سرپرست اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی استان گیلان از رشد چشم‌گیر ورود گردشگران در شش‌ماهه نخست سال و تداوم این روند در پاییز امسال خبر داد. به گفته او شمار افزایش شب گردشگران به بیش از ۸۰میلیون نفر-شب رسیده است. او تأکید کرد که بخش قابل‌توجهی از این افزایش ناشی از تمایل شهروندان پایتخت و استان‌های همجوار به سفرهای کوتاه‌مدت در تعطیلات آخر هفته است؛ سفری که با وجود مشکلات ترافیکی، همچنان گیلان را به عنوان یکی از مقاصد محبوب گردشگری شمال در بالای فهرست استان‌های توربست‌پذیر قرار داده است.

به گفته سلمان‌خواه ۱۳میلیون خودرو، ۴۰میلیون گردشگر و ۸۰میلیون شب اقامت در ۶ماهه نخست ثبت شده است. او اضافه کرد: بر اساس گزارش‌های شش‌ماهه نخست سال، حدود ۱۳میلیون خودرو وارد استان گیلان شده‌اند از این میزان، نزدیک به ۴۰میلیون نفر به‌عنوان مسافر و گردشگر به استان وارد شده‌اند که مجموع اقامت شب آنها در مراکز رسمی و غیررسمی بیش از ۸۰میلیون نفر-شب برآورد می‌شود.

او با اشاره به اینکه آمارهای پاییز هنوز به‌طور کامل نهایی نشده است، اما روند تردد مهر و آبان‌ماه نیز نشان از افزایش قابل‌توجه گردشگران نسبت به سال گذشته دارد، افزود: در شهریورماه رشد ۲۸درصدی تردد را ثبت کردیم و بر اساس داده‌های

مقدماتی، این افزایش در مهر و نیمه نخست آبان هم ادامه داشته است.

سرپرست میراث فرهنگی گیلان یکی از عوامل اصلی افزایش سفرها را گرایش روزافزون مردم پایتخت به طبیعت شمال دانست. به گفته او، شرایط اقلیمی، آلودگی هوای تهران و فشارهای زندگی شهری، میل به سفر به استان‌های شمالی را تقویت کرده است. او اضافه کرد، در ماه‌های اخیر، پدیده آلودگی هوا در تهران و برخی مراکز استان‌ها موجب شده مردم برای رهایی از فضای سنگین شهری به سمت استان‌های شمالی از جمله گیلان حرکت کنند. از سوی دیگر، بسیاری از خانواده‌ها در گیلان خانه دوم دارند و همین مساله سبب شده میل به سفر به این استان همیشگی باشد.

 	 	
«گوگل» و «موکش آمبانی» قصد دارند با همکاری یکدیگر، امکان دسترسی رایگان به هوش مصنوعی را برای کاربران هندوستان فراهم کنند. گوگل با همکاری «رلیانس ایندیاستریز» (Reliance Industries) متعلق به «موکش آمبانی» (Mukesh Ambani) میلیاردر هندی، دسترسی رایگان به نسخه Pro هوش مصنوعی خود را برای میلیون‌ها کاربر سرویس «جیو» (Jio) در هند فراهم می‌کند.		
به گزارش تک‌رانج، گوگل در تلاش برای گسترش حضور هوش مصنوعی خود در بازارهای نوظهور، با شرکت ریلیانس ایندیاستریز همکاری کرده است تا اشتراک نسخه Pro هوش مصنوعی خود را بدون هیچ هزینه اضافی با طرح‌های ۵۵ جیو همراه کند. گوگل از همکاری با ریلیانس ایندیاستریز -بزرگ‌ترین شرکت هند از نظر ارزش بازار- برای ارائه اشتراک رایگان نسخه Pro به مدت ۱۸ ماه برای کاربران واجد شرایط جیو خبر داد.		

 	 	
«گوگل» و «موکش آمبانی» قصد دارند با همکاری یکدیگر، امکان دسترسی رایگان به هوش مصنوعی را برای کاربران هندوستان فراهم کنند. گوگل با همکاری «رلیانس ایندیاستریز» (Reliance Industries) متعلق به «موکش آمبانی» (Mukesh Ambani) میلیاردر هندی، دسترسی رایگان به نسخه Pro هوش مصنوعی خود را برای میلیون‌ها کاربر سرویس «جیو» (Jio) در هند فراهم می‌کند.		
به گزارش تک‌رانج، گوگل در تلاش برای گسترش حضور هوش مصنوعی خود در بازارهای نوظهور، با شرکت ریلیانس ایندیاستریز همکاری کرده است تا اشتراک نسخه Pro هوش مصنوعی خود را بدون هیچ هزینه اضافی با طرح‌های ۵۵ جیو همراه کند. گوگل از همکاری با ریلیانس ایندیاستریز -بزرگ‌ترین شرکت هند از نظر ارزش بازار- برای ارائه اشتراک رایگان نسخه Pro به مدت ۱۸ ماه برای کاربران واجد شرایط جیو خبر داد.		

پارادوکس هوش مصنوعی

جابه‌جایی در شهرها و همچنین میزان انتشار روزانه‌ی کربن آنها را به طور اساسی دگرگون کند.

دو روی سکه

به‌کارگیری هوش مصنوعی در نقش‌های مرتبط با جبران اثرات اقلیمی یک پارادوکس اساسی را آشکار می‌کند: همان زیرساخت‌های محاسباتی که این کارایی‌ها را ممکن می‌سازند، خودشان پشدت انرژی‌بر هستند.

با گسترش استفاده از هوش مصنوعی، نیاز مراکز داده به توان پردازشی، خنک‌سازی و انرژی برق نیز افزایش می‌یابد. بدون تامین دقیق انرژی از منابع تجدیدپذیر و بهبود بهره‌وری سیستم‌ها، مزایای زیست‌محیطی هوش مصنوعی ممکن است توسط ردپای کربنی خود آن خنثی شود. با وجود شواهد اولیه امیدوارکننده، این فناوری هنوز در مرحله‌ای آزمایشی است. بسیاری از سامانه‌ها هنوز در حد پروژه‌های پایلوت هستند و در سطح جهانی گسترش نیافته‌اند. البته، چالش‌های متعددی در مسیر مقیاس‌پذیری این سیستم‌ها وجود دارد. تفاوت انواع ساختمان‌ها، شرایط جغرافیایی با شبکه‌های انرژی متفاوت، و ضرورت هماهنگ‌سازی بهینه‌سازی شارژ خودروهای برقی با شدت مصرف انرژی محلی از جمله این چالش‌هاست.

علاوه بر این، مزایای اقلیمی هوش مصنوعی خودکار نیستند؛ آنها وابسته‌اند به اینکه مدل‌ها چگونه آموزش داده می‌شوند، در چه زمانی و کجا به کار گرفته می‌شوند و این‌که آیا شبکه‌های برق زیربنایی در مسیر کربن‌زدایی هستند یا نه. دولت‌ها و شرکت‌ها به‌تدریج اهمیت هماهنگ‌سازی استفاده از هوش مصنوعی با استراتژی‌های اقلیمی را درک کرده‌اند. در حال حاضر، درخواست‌ها برای شفافیت بیشتر در مصرف انرژی هوش مصنوعی، تدوین استانداردهای دقیق‌تر برای بهره‌وری مراکز داده و الزام شرکت‌های فناوری به استفاده از انرژی پاک در حال افزایش است. برخی کارشناسان معتقدند که اگرچه هوش مصنوعی ابزارهایی برای کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای فراهم می‌کند، اما نمی‌تواند جایگزین تغییرات نظام‌مندتر و گسترده‌تر شود؛ مانند گذار به انرژی کم‌کربن، نوسازی زیرساخت‌های قدیمی و طراحی دوباره‌ی شهرها برای کاهش نیاز به سفر.

چشم‌انداز در حال شکل‌گیری، دو مسیر موازی را نشان می‌دهد. یکی مسیری که در آن هوش مصنوعی به ابزاری اقلیمی برای افزایش بهره‌وری تبدیل می‌شود و دیگری که در آن نیازهای انرژی‌بر آن، نیازمند کنترل و کاهش است. برای جامعه اقلیمی، وظیفه‌ی اصلی این است که مسیر نخست بر مسیر دوم پیشی بگیرد. هدفی که تحقق آن به نوآوری، مقیاس‌پذیری، و سیستم‌های انرژی پشتیبان هوش مصنوعی بستگی دارد.

تصویر دوم از تورم اجاره

مقایسه با این تغییرات در کل کشور است. در حالی که براساس داده‌های ارائه شده از سوی مرکز آمار ایران، تورم نقطه‌ای اجاره در کل کشور ۳۴ درصد و تورم ماهانه آن ۳ درصد بوده، بازار اجاره تهران تورم ماهانه «صفر» را تجربه کرد.

چه اتفاقی افتاد؟ ۴ پیام بازار اجاره مهر

در حالی تورم اجاره مسکن تهران با روندی کاهشی مواجه شده، که تورم عمومی با شیب تندی در حال افزایش است، به طوری که براساس داده‌های مرکز آمار کشور، تورم عمومی کشور در مهر ماه ۴۸۶ درصد بوده است. از این رو، با توجه به ارقام بررسی شده می‌توان گفت، شرایط برای مستاجران تهرانی با توجه به میزان رشد اجاره‌بها نسبت به وضعیت کل کشور تا حدودی مناسب است، هرچند اجاره‌بها بسیار سنگین و بیشتر از توان پرداختی مستاجران با توجه به سطح درآمدی آنان است. اما سوال مهمی که مطرح می‌شود این است که چرا تورم اجاره مسکن تهران از سطح تورم عمومی کمتر است؟

اگرچه در نگاه اول می‌توان علت را در عدم افزایش تورم مسکن دانست، اما با توجه به اینکه تغییرات اجاره تابعی از تورم عمومی و تورم مسکن است، روند کاهشی را نمی‌توان صرفاً در کاهش تورم مسکن جست‌وجو کرد، زیرا افزایش تورم عمومی به‌طور مستقیم بر سطح هزینه‌های زندگی موجران اثر خواهد گذاشت. از این رو در سررسید قراردادهای جدید، تورم عمومی پارامتر اصلی تعیین‌کننده میزان اجاره‌بها با توجه به افزایش هزینه‌های زندگی است.

♦ چالش ناترازی گاز و بحران در زنجیره نانول

در گزارش جدید Deloitte آمده که تعرفه‌های وضع شده بر واردات مواد اولیه و کالاهای واسطه‌ای (از جمله فولاد، آلومینیوم، مس، لوله‌های تخصصی و سایر تجهیزات نفتی) می‌تواند هزینه‌های این صنعت را بین ۴ تا ۴۰ درصد افزایش دهد.

این افزایش در شرایطی رخ می‌دهد که بزرگی از تولید نفت و گاز آمریکایی هنوز به واردات وابسته است؛ به‌عنوان نمونه، این شرکت مشاوره‌ای تأکید کرده که تقریباً ۴۰ درصد از تقاضای داخلی برای لوله‌های مخصوص صنعت نفت در سال ۲۰۲۴ از منابع خارجی تأمین شده است. برای درک بهتر موضوع، گاهی به قیمت‌های فعلی نفت نشان می‌دهد که شرایط بازار چندان مساعد نیست. نرخ شاخص Brent در اواخر اکتبر ۲۰۲۵ حدود ۶۵ دلار در ۶۶ دلار در به‌شکه معامله می‌شد. این سطح قیمت برای بسیاری از شرکت‌های آمریکایی به لحاظ سودآوری در مرز شکنندگی قرار دارد. زیر گزارش‌ها نشان می‌دهند هزینه تولید بسیاری از شرکت‌کنندگان نفت فشیل در ایالات متحده بیش از ۶۲ دلار به‌ایز به‌شکه است. در این میان، Deloitte در گزارش خود متذکر شده که تأخیر در تصمیمات سرمایه‌گذاری تأهلی در پروژه‌های جدید برای فراتر از ۱۰ میلیارد دلار، امکان است به تعویق بيفتد یا حتی منتفی شود. بنابراین شرکت‌های فعال در حوزه نفت و گازی چالشی تازه و روبرو هستند؛ نه تنها فشار هزینه‌های افزایش یافته، بلکه چشم‌انداز سرمایه‌گذاری توسعه نیز ضربه خورده است. Deloitte از چهار شرکت بزرگ مشاوره مدیریتی در جهان به شمار می‌رود و همواره با تحلیل‌های جامع از صنایع انرژی، منابع طبیعی و فناوری، سهم مهمی در سیاستگذاری و تصمیم‌گیری شرکت‌ها داشته است. در گزارش اخیر که تحت عنوان «Oil & Gas Industry Outlook ۲۰۲۶» منتشر شده، Deloitte تأکید کرده که تعرفه‌های ۱۰ تا ۲۵ درصدی برای شوک‌های نفتی که در پایان USMCA (توافقنامه آمریکای-مکزیک-کانادا) نیستند، و تعرفه‌های تا ۵۰ درصد برای فولاد آلومینیوم و مس اعمال شده، در حال بازسازی ساختار هزینه‌های شرکت‌های نفت و گاز آمریکایی هستند. همچنین، این شرکت خاطرنشان کرده که این صنعت اکنون به جای کنترل هزینه، باید روی تقویت (تعطیل‌پذیری، زنجیره تأمین) و تنوع‌بخشی به عرضه‌کنندگان تمرکز کند. از منظر اقتصادی، این وضعیت پیچیده‌ای را رقم می‌زند.

افزایش هزینه‌های زیرساختی و یکسوی و سرمایه‌های نسبتاً پایین نفت از سوی کشورهای صادرکننده نفت و فشار دولتی بر شرکت‌های نفتی آمریکایی وارد می‌کند. با توجه به قیمت حدود ۶۵ دلار برنت و ۶۲ دلار خام‌خا در این منطقه West Texas Intermediate در آستانه یا پایین‌تر از نقطه سر به سر قرار گرفته‌اند، شرکت‌هایی که به سرعت وارد بازار انرژی پروژه شده‌اند، ممکن است شاهد بازگشت سرمایه طولانی‌تری باشند یا مجبور به شون بودجه‌های خود را دوباره تخصیص دهند. این موضوع می‌تواند بر کل ساختار سرمایه‌گذاری این بخش تأثیر گذار باشد، زیرا بسیاری از شرکت‌ها پیش از ظهور ترافیک، براساس چشم‌انداز کم‌هزینه‌تر طراحی شده بودند. در نتیجه، شرکت‌ها برای کاهش آسیب ناشی از جمله به تعویق انداختن تصمیمات تازه‌ای بگردند یا سرمایه‌های خود را به برخی پروژه‌ها، گسترش دامنه تأمین‌کنندگان، متنوع‌سازی منابع خرید، و در صورت امکان، افزایش استفاده از تولید داخلی، پیامدهای این وضعیت فقط به دلیل امریکا محدود نمی‌شود.

چون ایالات متحده یکی از بزرگ‌ترین تولیدکنندگان و صادرکنندگان نفت و گاز در جهان است، در تغییر در هزینه‌ها، قیمت تولید و سرمایه‌گذاری این کشور می‌تواند بر سطح انرژی نفت و گاز و همچنین بر زنجیره تأمین انرژی در سایر کشورها تأثیر بگذارد. وقتی شرکت‌های آمریکایی محتاط‌تر عمل می‌کنند، سرمایه‌گذاران بین‌المللی به نسبت به ریسک‌های موجود در بخش انرژی و زنجیره تأمین جهانی محتاط‌تر می‌شوند. بنابراین می‌توان گفت که سیاست ترافعی دولت امریکا اگرچه با هدف حمایت از تولید داخلی و کاهش وابستگی خارجی طراحی شده، ولی همزمان فشار قابل توجهی بر بخش انرژی این کشور وارد کرده است. موضوعی که اکنون در افزایش هزینه ورود، تأخیر در سرمایه‌گذاری و انعکاس آن در قیمت‌ها و انسدادوری شرکت‌های نفت و گاز نمود پیدا کرده است.

این وضعیت شرکت‌ها را مجبور می‌کند؛
مدلهای خود را بازنگری، قراردادهای خود را به
بندهای افزایش قیمت و فورس مایور تجدید
زینمهای تأمین از منابع فاقد تعرفه داخل آمریکا
را جدی‌تر اهمیت بباشد. برای غلبه براندازی
به نکته حائز اهمیت به نظر می‌رسد: اول آن
افزایش هزینه‌های وارداتی، ممکن است به افزایش
قیمت نهایی محصولات نفتی یا گاز تبدیل نشود
□ هرچند این امر قطعاً که وابسته به شرایط
بازار و قدرت رقابت شرکت‌هاست. دوم، تأخیر در
پروژه‌های بزرگ، به معنای کاهش رشد تولید
و تأخیر در خلق ظرفیت جدید است، موضوعی
که می‌تواند خود در میان‌مدت در شاخص‌های
بازار انرژی نشان دهد. سوم، برای آن که بخشی
بزرگی از اقتصاد آن به نفت و گاز وابسته است، این
روندها هم فرصت و هم تهدید هستند؛ فرصت آن
آن جهت که ممکن است شاکف تولید بین‌المللی
باشد و چون امکان بازاریابی جایگزین عرضه به
سرمایه‌گذاران دریافت کند.

وی با بیان اینکه گازهای مشعل در واقع سرمایه و ثروتی هستند که در حال سوختن اند و ما تنها نظاره گر آن هستیم، جمع آوری این گازها افزون بر بازگشت سرمایه، از آلودگی محیط زیست نیز جلوگیری می کند. از این رو، هرچه توانیم زمان اجرای این پروژه را کاهش دهیم، به نفع ما خواهد بود.

برنامه سه‌گانه شرکت ملی نفت

در ادامه مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران نیز با بیان اینکه سه محور اصلی در برنامه هفتم توسعه در دستور کار شرکت ملی نفت ایران قرار گرفته است، اظهار کرد: در برنامه هفتم که نقشه راه دولت وفاقی است، سه برنامه کلیدی را در دستور کار داریم؛ نخست افزایش تولید نفت خام به میزان ۵.۵ میلیون بشکه در روز، دوم افزایش تولید گاز به حدود ۱۰ میلیارد مترمکعب در روز افزون بر طرح فشارافزایی و سوم جمع‌آوری گازهای مشعل که در میدان‌های مختلف است و گاز کشور دارن.

ویافزود: برای اجرای این برنامه‌ها افزون بر منابعی که دولت در اختیار ما قرار داده، تلاش گسترده‌ای برای همراه کردن بخش خصوصی انجام داده‌ایم تا با استفاده از توانمندی سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی بتوانیم به این سه هدف هم دست یابیم.

مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران با اشاره به برنامه افزایش تولید نفت گفت: در حوزه افزایش تولید نفت، طرح افزایش ۲۵ هزار بشکه‌ای تولید نفت را داریم و افزون بر آن، افزایش ۵۲۰ هزار بشکه‌ای ظرفیت فرآوری نفت با ۱۲ قرارداد دست اقدام است و به رشد تولید کمک می‌کند. این طرح‌ها به صورت BOO واگذار شده‌اند.

بود درباره افزایش تولید گاز نیز اظهار کرد: در قالب طرح‌های افزایش تولید گاز، حدود ۶ میلیارد دلار قرارداد در آه گشته با سه شرکت در بخش خصوصی، عمده شامل مصرف‌کنندگان بزرگ انرژی همچون پتروشیمی‌ها و فولاد ساز کرده‌ایم. همچنین قراردادهای مربوط به میدان‌های گران و پازن مدار امضا شده است.

وی اظهار امیدواری کرد: تا پیش از پایان سال، سه تا چهار قرارداد دیگر نیز در این حوزه با کمک بخش خصوصی امضا می‌شود.

جمع آوری ۹۰ درصد گازهای مشعل تا پایان سال ۱۴۰۶

معاون وزیر نفت با اعلام اینکه مجموعهای از قراردادهای برای جمع آوری ۵۲۰ میلیون فوت مکعب گاز مشعل نهایی شده است، بیان کرد: امروز به صورت نمادین ۱۲ قرارداد امضا می شود که حدود ۳۰۰ میلیون فوت مکعب گاز را جمع آوری می کند، همچنین ۱۸ قرارداد دیگر نیز تا اواسط آذر نهایی می شود.

بورد با اشاره به اینکه در مجموع حدود ۹۰ درصد گازهای مشعل تا پایان سال ۱۴۰۶ جمع‌آوری می‌شود، افزود: اکنون پنج طرح به بهره‌برداری رسیده و ۶ طرح در حال احداث است و ۱۲ قرارداد نیز در این آیین امضا می‌شود. وی در توضیح ویژگی‌های این قراردادهای بیان کرد: یکی از مزیت‌های مهم این طرح‌ها، خاموشی ۳۲ مشعل در ۱۲ روز به تهرودر شرایط اقصی نقاط خوزستان است؛ به‌ویژه سه مشعل بزرگ در اطراف شهر اهواز (واحدهای اهواز ۳، ۱ و ۲) که به بهره‌برداری رانتهار کرده بودند، با اجرای این طرح‌ها، خاموش می‌شوند.

معاون وزیر نفت با بیان اینکه تریق روزانه بیش از ۲۰۰ میلیون فوت مگاب گاز سبک به شبکه کشور از دیگر مسائلی است که توجه دولت را به خود جلب کرده است، افزود: همچنین سالانه بیش از ۸۰۰ هزار تن اسفادهای گاز تولید می‌شود که خواب ترشیمی‌ها را تامین و ارزش افزوده برای کشور ایجاد می‌کند. یورد با اشاره به اثرات زیست‌محیطی طرح جمع‌آوری گاز مشعل گفت: اجرای این طرح‌ها از انتشار روزانه حدود ۳ هزار تن گاز گلخانه‌ای جلوگیری می‌کند که رقم بسیار قابل توجهی است و به کاهش آلودگی در خورستان کمک بادی می‌کند. این مقدار معادل کاهش حدود ۵۷۰۰ تن انتشار کربن در روز است.

احداث نخستین کارخانه مینی ان جی ال

مدیرعامل شرکت ملی نفت با بیان اینکه نخستین کارخانه مینی آن‌جیل با همکاری شرکت‌های خارجی در اهواز مدتها می‌شود که به‌دلیل محدودیت‌های تحریمی از اعلام جزئیات خودداری کردیم، افزود: این پروژه برای نخستین بار در کشور اجرا می‌شود و طرف خارجی متعهد شده است ظرف ۶ ماه عملیات نصب را انجام دهد تا در ۱۰ ماه به بهره‌برداری برسد.

حمید بورر بیان کرد: همچنین یک پالایشگاه جدید در حوزه مسجدسلیمان در دست احداث است که ظرف ۱۸ ماه آینده به بهره‌برداری می‌رسد و روزانه ۴۵ میلیون فوت مکعب گاز را جمع‌آوری می‌کند. این طرح نیز در نوع خود منحصر به فرد است.

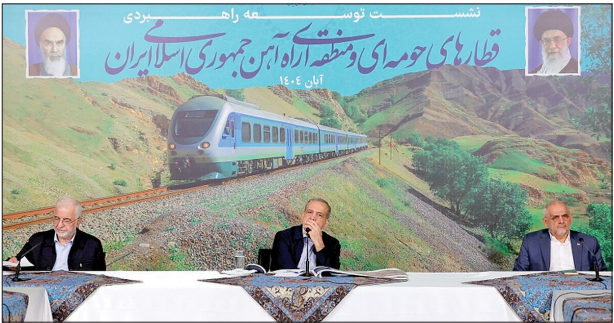
وی با اشاره به تاخیر همکاری با بخش خصوصی تأکید کرد: ۱۸ بسته جدید سرمایه‌گذاری تا اواسط آذر نهایی می‌شود و از بخش خصوصی دعوت می‌کنیم در مزایده‌های جمع‌آوری گازهای مشعل با پایه قیمت صفر گاز شرکت کنند. دروازه برای همه سرمایه‌گذاران باز است و مذاکرات اولیه انجام شده است.

بورد تصریح کرد: زمان اجرای قراردادهای کوتاه است و بین ۶ تا ۱۸ ماه تعیین شده که این موضوع نقطه قوت مهمی برای تسریع در جمع‌آوری گازهای مشعل محسوب می‌شود.

به گزارش شانا به نقل از رویترز، حاشیه سود افزایش نفت در بازارهای جهانی به بالاترین سطح ۲ ماه گذشته رسیده؛ افزایشی که تا حدود زیادی ناشی از عملکرد مطلوب بازار گازوئیل و نگرانی‌ها درباره محدودیت عرضه در پرت زاور تحریک‌های امریکا علیه شرکت‌های نفتی روستنت و لوک اویل، بزرگ‌ترین صادرکنندگان روسیه بوده است.

به پایه دماهای گروه مالی بورس اوراق تاجیه‌های لندن (LSEG)، حاشیه سود نسبت به سهپاییز شوکت‌سودآوری روسیه در (اسیاز) روز شششنبه (ششم آبان ۱۴۰۲) به حدود ۹ دلار بر بشکه رسید که بالاترین سطح از فوریه ۲۰۲۴ و افزایشی خیره‌کننده است؛ به حدود ۲ دلار در اکتبر پیشین (ششم آبان). بد شکاف قیمتی گازوئیل با ۱۰ پی‌پی‌ام گوگرد هم روز شششنبه از ۳۰ دلار بر بشکه عبور کرد و به بالاترین سطح خود در بیش از یکسال‌وزین گذشته رسید؛ بازارهای اروپایی نیز روندی مشابه را تجربه کردند، به‌طوری که حاشیه سود معیار گازوئیل در روز شنبه ۲۱ دسامبر از ۲۲ دلار بر بشکه گرفت افت و به بالاترین سطح از اواسط فوریه ۲۰۲۴ رسید. در ایالات متحده امریکا، معاملات آتی دیزل با گوگرد بسیار کم (ULSD) روز دوشنبه با اختلاف ۱۱ دلار و ۹۱ سنت نسبت به معاملات آتی نفت خام امریکا انجام شد؛ رقمی که بالاترین سطح از فوریه ۲۰۲۴ است.

۱+۴ ایراد قطار حومه‌ای

زیربنای توسعه در این بخش است، شبکه ریلی اختصاصی قطارهای هومه ایس ۸۰۰ جدیدترین نسخه چرخ جامع حمل و نقل و ترافیک شهر تهران با پیشانی ۹ کیلومتر چرخ ریلی، برای اولین بار «قطار هومه» به عنوان یک مَد همگانی و مسامت شناخته شد؛ در این طرح علاوه بر پیش‌بینی دو خط اسکسپرس مدرن طول مجموع ۲۴۶ کیلومتر که مبدأ و مقصد آنها شهرهای اقماری اطراف تهران است، سه محور دو خط اختصاصی در شبکه راه‌آهن برای سرویس قطار هومه ایس ۸۰۰، ساکنان پردیس، هشتگرد و پشتوا به طول مجموعاً ۱۸۸ کیلومتر پیش‌بینی شده است. این ترتیب با احتساب ۹۱ کیلومتر مترو، طول کل قطارهای هومه ایس ۸۰۰ در این طرح جامع جدید شهر تهران یعنی سال ۱۴۲۰ به ۱۲۵۵ کیلومتر خواهد رسید. فقدان ایستگاه‌های تبادل می‌تواند مزایای مترو و راه‌آهن هومه ایس، نقطه ضعف سومی است که به معبود پژوهشگران به آن اشاره کرد و گفت: درحال حاضر بسیاری از بخش‌های شبکه ریلی کشور ناقص هستند؛ باید نقاط تبادل ایستگاه‌های مترو و شبکه راه‌آهن ایستگاه‌های مترو تجهیز شود تا مسافران و شهروندان بتوانند جابه‌جایی و تردد انبانی با استفاده هم‌زمان از این شبکه داشته باشند.

بررسی «دنیای اقتصاد» نشان می‌دهد، بسیاری از حومه‌نشینان پایتخت دیگر شهرهای بزرگ که با هدف کار و تحصیل در حال تردد دائمی به این مراکز مهمیتی هستند، دسترسی مطلوبی از شبکه راه‌آهن به شبکه مترو درون شهر و بالعکس ندارند و این موضوع به عنوان یک دغدغه مهم برای ساکنان شهرهای اطراف مطرح است. حومه‌نشین‌ها خواستار آن هستند که امکان تبادل سفر بین راهی و مترو در چند نقطه مختلف شهر مادر وجود داشته باشد.

مقصود رئیس جمهور صرفاً وجود ایستگاه مترو، در محوطه ایستگاه راه آهن است؛ بلکه لازم است که در تهران و مشهد، هم‌اکنون چنین دسترسی‌هایی وجود داشته باشد. آنچه امروز است در فاز توسعه‌ای پیش‌بینی شده، امکان تبادل سفر مسافرتی میان این دو شبکه ریلی آن هم در بیش از یک نقطه از شهرهای بزرگ است. این ریل منظور بهتر است در هر کدام از موقعیت‌های جغرافیایی (شمال، جنوب شرقی و غرب) یک ایستگاه تبدیلی برای مسافران شهر هومای واقع در حریم آن محدوده وجود داشته باشد تا مسافر بدون به صورت مستقیم بتواند وارد حومه‌ها و آن‌ها هم‌وای شود. در مورد پایتخت، در صورت تصویب نسخه پیشنهادی طرح جامع محل نقل و اتصالات شهر تهران، چنین اتصال‌هایی نیز باید پیش‌بینی شود. هم مترو و هم شبکه قطار حومه‌ای به حد اکثر مورد نیاز در پوشش شهرهای تهران - حومه برسد.

کسری پارکینگ برای خودروهای سواری در محوطه پیرامونی ایستگاه‌های راه‌آهن، چهارمین نقیصه است که پزشکیان در بحث ضرورت اصلاح دسترسی به شبکه ریلی حومه‌ای به آن اشاره کرد. برخی از مسافران پایتخت تمایل دارند

امضای قراردادهای بزرگ‌ترین طرح جمع‌آوری گازهای مشعل

❶ لایا جلیلوند - قراردادهای جمع‌آوری گازهای مشعل ۱۲ واحد بهره‌برداری نفت در مناطق نفت خیز جنوب با دستور رئیس‌جمهوری امضا شد.

۱۲ قرارداد جمع‌آوری گازهای مشعل میادان‌های نفتی در مناطق نفت‌خیز جنوب روز گذشته (شنبه، ۱۰ آبان) با حضور مسعود یزدینیان، رئیس جمهوری اسلامی ایران و محسن پاک‌آزاد، وزیر نفت به‌صورت دیدن‌و گفت‌وگراس امضا شد. طبق گزارش شرکت ملی نفت این قراردادها مربوط به جمع‌آوری گازهای مشعل میادان‌های رگ سیدون ۱، بی‌بی حکیمه ۱، کوپال ۱، بنستان، نفت‌ان‌های اهواز ۱۳ و ۴ آسماری، گلجاری ۳، لالی، هفت شیدان، ریزایی و کاردان ۲ است.

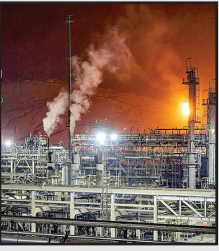
بر اساس این قراردادها، ۲۹۵ میلیون فوت مکعب در روز گاز مشعل جمع‌آوری و ۳۲ مشعل خاموش می‌شود و حداکثر زمان لازم برای اجرای آنها ۱۸ ماه در نظر گرفته شده است.

طبق برآوردها اجرای این قراردادها حدود ۴۰۰ میلیون دلار سرمایه‌ی نیاز دارد که سبب ایجاد درآمد مسالانه حدود ۵۵۰ میلیون دلار برای کشور، تولید حدود ۸۰۰ هزار تن مایعات گازی در سال برای افزایش خوراک پتروشیمی‌ها و تزریق پتروانه ۱ میلیون فوت مکعب گاز سبک به شبکه سراسری می‌شود؛ امری که نقش مهمی در تامین انرژی کشور و پیروژه‌های فصلی در سال آیفا می‌کند.

نکته مهم در امضای این قراردادها، حضور پنج سرمایه‌گذار بخش خصوصی واقعی است که با همکاری شرکای خارجی خود، انتقال فناوری به کشور را تسریع خواهند کرد. این شرکت‌ها، شرکت هیدرینور، تامار گاز، هفتان گاز، مشارکت رسم آرا و نیرپارس، شرکت KSC هستند.

حمایت رئیس‌جمهوری برای تسریع اجرای قراردادهای

رئیس جمهوری با حضور مجازی خود در این مراسم، اهمیت موضوع جمع‌آوری گازها را برجسته کرد. مسعود پزشکیان طی این مراسم اظهار کرد: از وزارت نفت به‌دلیل تسریع در جمع‌آوری گازهای مشعل قدردانی می‌کنم. دولت آماده است به هر مشکل و مانعی را که بخش خصوصی در این مسیر دارد، برطرف کند تا حتی این پروژه زودتر از ۱۸ ماه اعلام‌شده به پایان برسد.

حاشیه سود پالایش
فی به بالاترین سطح
۲۰ ماه اخیر رسید

تقاضای جمهوری در شناسایی ۴۰۱ نقص شبکه قطارهای هومای، تدابیری را برای رفع نقاط ضعف موجود پیشنهاد کرد است. با وجود آنکه ارکانهای پیشه‌وایی جمهوری در سطح حداقلی ارزیابی می‌شود و پاسخگوی گستره مشکلات شبکه ریلی هومای نیست، اما همین شناسایی دقیق، به عنوان گام اول عبور از وضعیت فعلی، مهم و موثر است و باید در گام بعدی، این نقاط ضعف را با تدوین یک بسته مکمل، بهبود کرد.

عدم اتصال مستقیم شبکه ریلی حومه‌ای به مترو در شهرهای مترودار، به نحوی که امکان تبادل مسافر وجود داشته باشد، یکی از مهم‌ترین نواقصی است که مسعود پزشکیان در نشست توسعه راهبردی قطارهای حومه‌ای و منطقه‌ای راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران به آن اشاره کرده است.

رئیس‌جمهور با تأکید بر ضرورت افزایش کیفیت خدمات عمومی قطارهای حومه‌ای و منطقه‌ای طرح کرد که برای توسعه راهبردی قطارهای حومه‌ای باید کارگروهی تشکیل شود و مسائلی همچون اصلاح ساختار، بهره‌گیری از تجربه مشاوران مجرب داخلی و بین‌المللی، مشخص شدن شیوه مدیریت، برنامه‌ریزی، اجرای طرح‌ها و تأمین منابع را بررسی کند. وی تأکید کرد: برای افزایش بهره‌وری و توسعه ترابست‌های راه‌آهن و قطارهای حومه‌ای، علاوه بر بهره‌گیری از دانش اساتید و دانشگاهیان کشور، باید از تجربه کشورهای دیگر نیز که در این زمینه پیشگام هستند، استفاده شود.

مسعود پزیشکیان روز پنج‌شنبه با حضور در ایستگاه مرکزی راه‌آهن تهران در نشست توسعه راه‌آهن قطارهای حومه‌ای و منطقه‌ای راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران شرکت کرد. زهرا یحیی‌نیا همچنین بر افزایش بهره‌وری، مأموریت‌محور کردن فعالیت‌های قطارهای حومه‌ای، افزایش کیفیت خدمات در راستای ارتقای رضایت‌مندی مردم، بهبود خدمات برای استفاده تکمیلی خانواده‌ها از مترو و قطار با اتصال ایستگاه‌ها و ایجاد پارکینگ در کنار آنها، کاهش مصرف انرژی، کاهش تأخیر در جابه‌جایی کالا و کنترل سوله‌های موجود تأکید کرد.

پزشکیان در سخنان خود ۴۰۱ چالش عمده شبکه قطارهای حومه‌ای در شناسایی و تشریح کرد و در این حال، راهکارهایی نیز برای افزایش کیفیت خدمات این حوزه ارائه داد. نقض اولی که پزشک‌های مورد توجه قرار داد، ناوگان فرسوده در این شبکه است. ناوگان مورد استفاده در شبکه قطارهای حومه‌ای در کشور از نوع قطارهای سالتنی (ریل‌پس) است که نه تنها تعداد آنها محدود است، بلکه بخش قابل توجهی از آنها نیز فرسوده و حتی تعدادی از آنها به واسطه نیاز به تعمیرات اساسی کاملاً متوقف و خارج از سرویس است.

در حال حاضر به دلیل نبود تعداد کافی ناوگان ریلی برای اسکان مسافران، حومه‌ای کشور، از پنج نوع قطار مختلف در خطوط حومه‌ای استفاده می‌شود که عمر برخی از آنها بسیار بالاست. برای مثال سال ساخت و انواع گهای درجه ۲ آلمانی ۶۴ و ۷۰ صندلی قدیمی و کشنده لکوموتیو، بین سال‌های ۱۳۵۲ تا ۱۳۵۶ است. پزشکیان در این نیست دستور داد هزینه تعمیرات اساسی ۹۰ دستگاه ریلیاس تأمین شود تا به چرخه فعالیت بازگردد. البته ۹۰ دستگاه در برابر ناوگان ریلیاس کشور که بیش از ۶۰ دستگاه است، عدد قابل توجهی نیست و شاید بتواند بررسی در یک یا حداکثر دو خط حومه‌ای را جبران کند، با این حال اشاره درست کرسی جمهوری به فراسودگی این ناوگان و تأثیر آن بر رضایت عمومی مسافران، بر ضرورت ارتقای تعداد و کیفیت این ناوگان می‌افزاید.

رئیس جمهور در بخش دیگری از سخنانش به کمبود زیرساخت‌های شبکه ریلی اشاره و تاکید کرد که منابع توسعه زیرساخت‌های شبکه ریلی باید به شیوه‌های مشخص شده تامین شود. به گزارش «دنیای اقتصاد»، یکی از زیرساخت‌هایی که

♥ آسیب ناترازی انرژی به کیفیت محصول

مدیرکل دفتر نظارت بر اجرای استاندارد صنایع غیر فلزی سازمان ملی استاندارد، ناترازی انرژی را از بزرگ‌ترین تهدیدهای علیه بخش تولید دانست و گفت: این معضل نه تنها تولید را از رونق می‌اندازد، بلکه به کیفیت محصولات نیز آسیب جدی وارد می‌کند.

محمد احمدی‌مقدم، با اشاره به سندن راهبردی شورای عالی استاندارد گفت: تمرکز بر حکمرانی کیفیت، عبور از اجبار به مقررات فنی، رفع ناترازی انرژی و مشارکت همه‌جانبه برای جهش تولید با کیفیت در این سند دیده شده است. احمدی‌مقدم سازمان ملی استاندارد را نهادی فرابخشی و حاکمیتی توصیف کرد که در سال‌های اخیر ساختار آن دستخوش تغییرات اساسی شده است و گفت: این تغییرات با سه هدف اصلی انجام شده که شامل تسهیل فرآیندهای اجرایی، کاهش مراجعات قضایی تولیدکنندگان و تقویت تعامل میان واحدهای تولیدی و نهادهای نظارتی است.

وی افزود: شعار اسمال سازمان ملی استاندارد «چشم‌انداز مشترک برای تحقق توسعه پایدار و جهان بهتر» است چرا که استاندارد یکی از شاخصه‌های اصلی توسعه پایدار است ولی تنها یک الزام فنی نیست؛ بلکه ابزاری برای مشارکت در تحقق اهداف جهانی و ساختن آینده‌ای بهتر است. وی با اشاره به دستاوردهای سازمان ملی استاندارد گفت: با بهره‌گیری از ظرفیت‌های علمی، تحقیقاتی و دانشگاهی کشور، تاکنون بیش از ۳۶ هزار استاندارد ملی در بخش‌های مختلف از جمله صنعت، کشاورزی، خدمات و انرژی تدوین و ابلاغ شده است. این استانداردها نقش محوری در ارتقای کیفیت زندگی مردم، صیانت از حقوق مصرف‌کنندگان و کمک به جایگاه‌یابی اقتصاد ایران در جهان ایفا می‌کنند. احمدی‌مقدم، با اشاره به رونمایی از سند راهبردی مصوب در اجلاس ۱۱۸ شورای عالی استاندارد گفت: این سند شامل ۱۲ راهبرد کلان است که یکی از مهم‌ترین آنها حکمرانی نظام استاندارد در کیفیت محصول تولیدی است. وی توضیح داد: باید ارتباطی موثر، پویا و ساختاریافته بین نظام استاندارد و کیفیت نهایی محصول برقرار شود. سازمان استاندارد نه تنها باید مشکل‌گشا باشد، بلکه باید انگشتا نیز باشد و این امر بدون مشارکت گسترده ممکن نیست.

احمدی‌مقدم یکی از راهبردهای کلیدی را عبور از استانداردهای اجرایی به سمت تدوین و اجرای مقررات فنی دانست و گفت: این حرکت با هدف ارتقای کیفیت، ایمنی، سلامت، امنیت و حفاظت از محیط زیست طراحی شده و بخشی از مسیر توسعه پایدار است. وی بار دیگر بر ضرورت مشارکت فرابخشی تأکید کرد: تحقق اهداف توسعه اقتصادی و ارتقای کیفیت محصولات، نباید صرفاً وظیفه سازمان استاندارد تلقی شود. همه دستگاه‌های اجرایی، بخش خصوصی، جامعه مدنی و حتی مصرف‌کنندگان باید به میدان بیایند. هم‌افزایی، شبکه‌سازی و همکاری موثر یک ضرورت غیرقابل اجتناب است. در همین راستا، سازمان ملی استاندارد بسته‌های حمایتی ویژه‌ای برای تولیدکنندگان طراحی و آماده ارائه کرده است. این بسته‌ها شامل تسهیلات، مشاوره‌های فنی، آموزش و حمایت در فرآیندهای استانداردسازی است تا بار مالی و اجرایی بر دوش تولیدکنندگان کاهش یابد.

احمدی‌مقدم رضایت مشتری را محور اصلی کیفیت دانست و گفت: سازمان با طراحی مدل‌های ارزیابی دقیق و بهره‌گیری از نظرات کارشناسان رسمی دادگستری و متخصصان دانشگاهی، در مسیر ارتقای نظام کیفیت ملی گام‌های موثری برداشته است. وی با اشاره به شعار سال گفت: رونق تولید، جهش تولید و کیفیت‌بخشی به تولید، همگی در گرو اهمیت دادن به استاندارد و ترویج فرهنگ استانداردسازی است. سازمان ملی استاندارد به عنوان یک نهاد حاکمیتی، با اتکا به دانش کارشناسان خیره، این مأموریت را به درستی به پیش می‌برد، اما موفقیت نهایی در گرو ورود همه بخش‌ها به این عرصه است.

■.....■

♥ کسانیکه بدون گواهینامه اقدام به رانندگی نمایند مجرم شناخته‌شده و به دادگاه معرفی می شوند

سرهنگ محمد پورشمس رئیس پلیس راهنمایی و رانندگی استان در این خصوص عنوان داشت: برابر ماده ۲۲۳ قانون مجازات اسلامی هر کس بدون گواهینامه رسمی اقدام به رانندگی نماید مجرم محسوب شده و برای بار اول به حبس تعزیری تا دو ماه و در صورت ارتکاب مجدد به دو ماه تا شش ماه حبس محکوم خواهد شد. از این رو پلیس راهور در اجرای این قانون و مطابق با ماده ۱۰ قانون رانندگی به تخلفات رانندگی در صورتی که شخصی بدون داشتن گواهینامه اقدام به رانندگی نماید، وسیله نقلیه وی را متوقف و راننده را به مرجع قضائی معرفی می نماید.

سرهنگ پورشمس در ادامه این خبر افزود از آنجایی که شاهد روند رو به رشد رانندگی بدون گواهینامه خصوصا در بین نوجوانان و جوانان هستیم طرح ویژه برخورد با آندسته از متخلفین در دستور کار پلیس راهور قرار دارد .

کار آفرینی بدون کار خانه

✎ عرشیا حسن پور – «تولید بدون کارخانه یکی از سیاست‌های جدید وزارت صمت است که در دولت چهاردهم به طور جدی دنبال می‌شود. تولید بدون کارخانه یعنی شرکت‌ها و استارت‌آپ‌های نوپا دیگر کارخانه نمی‌سازند.

کار آنها فقط طراحی، برندسازی و فروش است. این روش هزینه تولید را برای این شرکت‌ها کاهش می‌دهد. در جهان، کارخانه‌هایی همچون اپل و نایکی در این زمینه پیشرو هستند و بیشترین سازندگان قطعات و تامین‌کنندگان آنها در کشورهای آسیایی از جمله چین، تایوان، کره جنوبی، ژاپن و تایلند هستند و کارخانه‌های آنها نیز در این کشورها مستقر و فعال است.

کارآفرینی بدون کارخانه

در ایران، اما پس از استقرار دولت چهاردهم این روش بیش از پیش مورد استفاده قرار گرفت. اگر چه ایده آن در اواخر دهه ۸۰ مطرح شد، اما وزارت صمت ابتدا طرح تولید بدون کارخانه را در تهران و قم به طور آزمایشی راه انداخت و سپس در استان‌های صنعتی چون البرز، اصفهان و آذربایجان شرقی این طرح در دستور کار قرار گرفت. هدف این طرح، استفاده از ظرفیت خالی برخی از کارخانه‌ها است. بر این اساس شرکت‌های کوچک با یک مجوز، می‌توانند تولید را به دیگران بسپارند. وزارت صمت مدعی است که در حال حاضر صنایع آرایشی و بهداشتی و همچنین مواد غذایی، با استفاده از تولید بدون کارخانه موفق شده‌اند برند خود را بسازند. فعالان اقتصادی اعتقاد دارند که این روش می‌تواند تولید صنعتی را افزایش دهد و مزیت این روش آن است که یک ایده با سرمایه کم، سریع به بازار وارد می‌شود. البته در این راه مشکلاتی هم وجود دارد. با وجود تحریم‌ها تامین مواد اولیه برای صنایع نوپا سخت می‌شود. از سوی دیگر کیفیت کارخانه‌های پیمانکار یکسان نیست و احتمال اینکه قراردادهای برون‌سپاری مشکل داشته باشد، وجود دارد. هر چند دستورالعمل وزارت صمت شفاف و روشن است، ولی در مقام اجرا ضعف‌ها و مشکلاتی وجود دارد.

ایده تولید بدون کارخانه در صورت هدایت درست و سیاستگذاری مناسب می‌تواند گره‌گشای بسیاری از موانع تولید باشد و همچنین موجب رشد اشتغال‌زایی و توسعه برند ایرانی شود. همچنین این روش نه تنها هزینه را برای سرمایه‌گذاران کم می‌کند، بلکه نوآوری را افزایش می‌دهد.

کشاورزی در بن‌بست انرژی

معاون برنامه‌ریزی، نوآوری و هوشمندسازی وزارت صمت در خصوص چالش‌های برون‌سپاری تولید با توجه به تحریم‌ها و نوسانات ارزی، هم توضیح داد: یکی از چالش‌های دارندگان گواهی تولید بدون کارخانه تامین مواد اولیه است. با توجه به ماده (۳) تصویب‌نامه شماره ۲۶۷۸۱ت‌۶۲۹۸۸هـ‌خ مورخ ۲۰ اردیبهشت ۱۴۰۴ هیات وزیران درخصوص تدوین شیوه‌نامه حمایت از تولید برون‌سپاری شده (تولید بدون کارخانه)، اخیرا پیش‌نویس شیوه‌نامه مذکور توسط وزارت صمت، معدن و تجارت با همکاری وزارتخانه‌های جهاد کشاورزی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و معاونت رئیس‌جمهور در امورتوسعه روستایی و مناطق محروم کشور تدوین و جهت طرح در جلسه آتی کارگروه ویژه پیگیری شعار سال ۱۴۰۴ ارسال شده است. بر اساس بند ۵ پیش‌نویس مذکور، در راستای تسهیل دسترسی دارندگان مجوز به مواد اولیه مورد نیاز، کلیه دستگاه‌های اجرایی ارائه‌دهنده سهمیه مواد اولیه مجازند نسبت به اعطای سهمیه خرید مواد اولیه از مبادی ذی‌ربط (نظیر بورس کالای ایران، سامانه بازارگاه و...) در سقف ظرفیت اسمی مندرج در مجوز و متناسب با مدت اعتبار مجوز، اقدام و شیوه‌نامه اجرایی این بند را ظرف مدت دو ماه از تاریخ ابلاغ این تصویب‌نامه تدوین و به تصویب مراجع ذی‌ربط برسانند.

رشد اشتغال و ضرورت نوآوری در تولید

یکی دیگر از مزیت‌های این مدل از تولید رشد اشتغال و کاهش بیکاری در بخش صنعت است. خصوصا که بخشی از خط تولید بسیاری از کارخانجات موجود به دلایل مختلف از جمله عدم بازاریابی مناسب، رکود کسب و کار یا عدم تامین سرمایه در گردش، تعطیل شده است. به همین خاطر ایده‌های نو می‌توانند در بخشی از کارخانه‌های موجود تبدیل به محصول شوند.

شجاعی در خصوص اینکه این مدل کسب‌وکار چقدر در کاهش بیکاری و استفاده از ظرفیت‌های بلااستفاده کارخانه‌های موجود موثر است، پاسخ داد: این الگوی تولید در واقع تزریق نقدینگی، دانش فنی تولید و مهارت بازاریابی به زیرساخت‌های تولیدی کشور است که بخشی از آن به دلیل کمبود نقدینگی یا نبود بازار مناسب غیرقابل است. لذا صدور گواهی فعالیت تولید بدون کارخانه سبب افزایش بهره‌وری ظرفیت‌های تولیدی و افزایش اشتغال خواهد شد. با توجه به دستورالعمل سرمایه‌گذاری صنعتی و شیوه نامه حمایتی تولید بدون کارخانه و افزایش مزایای این نوع از تولید، نظیر امکان دریافت سهمیه مواد اولیه، واردات مواد اولیه مورد نیاز و... پیش‌بینی می‌شود تا پایان سال ۱۴۰۴ تعداد بیشتری در زمره تولیدکنندگان بدون کارخانه قرار گیرند.

معاون وزیر صمت در خصوص اینکه تولید بدون کارخانه چگونه می‌تواند با فناوری‌های نوین مانند هوش مصنوعی یا زنجیره تامین دیجیتال ادغام شود تا ایران را به یکی از صادرکنندگان منطقه تبدیل کند، تصریح کرد: هوش مصنوعی با توجه به دسترسی به داده‌ها و اطلاعات متنوع و گسترده موجود در صفحات و فضای مجازی می‌تواند در زمینه تعیین بازار هدف، نیازهای بازار، استراتژی فروش و... که برای تولید کالا لازم است، اطلاعات ارزشمندی به ایده‌پردازان بدهد. در واقع هوش مصنوعی با توجه به سئالات هدفمند و اهداف تولیدکننده می‌تواند نقش یک مشاور حاذق را ایفا کند. زنجیره تامین دیجیتال نیز سبب روانی جریان کالا و مواد اولیه از تامین‌کننده تا مصرف‌کننده و جریان کالا و محصولات مندرج در مجوز می‌شود، لذا تولیدکننده به موقع و به صورت لحظه‌ای از نیازهای واحد تولیدی و بازار مطلع شده و بر اساس آن فرآیندهای خرید مواد اولیه و فروش محصولات خود را تنظیم می‌کند.

معاون برنامه‌ریزی و نوآوری وزیر صمت به استارت‌آپ‌های کوچک که می‌خواهند بدون کارخانه وارد بازار شوند، توصیه کرد: شناخت بازار و سلیقه مصرف‌کننده در موفقیت تولید بدون کارخانه تأثیر بسزایی دارد. بخشی از ظرفیت‌های خالی موجود در صنایع به دلیل عدم شناخت صحیح بازار، عدم ابتکار در تولید و ارائه محصولات متنوع متناسب با سلیقه مصرف‌کننده است، لذا در صورتی که استارت‌آپ‌های کوچک با شناخت کافی از بازار و ویژگی‌های محصول هدف وارد فرآیند تولید بدون کارخانه شوند، می‌توانند در مدت کوتاهی به سوددهی برسند.

بهره‌برداری از ظرفیت‌های خالی صنایع

در همین رابطه موسی احمدزاده نایب‌رئیس کمیسیون اقتصاد کلان اتاق ایران در گفت‌وگو با «تنبیای اقتصاد» بیان کرد: در نتیجه پیگیری‌های مستمر فعالان بخش خصوصی و به منظور استفاده بهینه از ظرفیت‌های راکد صنعتی و کاهش بار مالی سرمایه‌گذاری‌های جدید، گواهی «تولید بدون کارخانه» به تصویب رسیده و رسماً ابلاغ شده است. وی تأکید کرد: این طرح با هماهنگی نزدیک معاونت صنایع عمومی و معاونت برنامه‌ریزی وزارت صمت، معدن و تجارت (صمت) به اجرا درآمده و می‌تواند نقش موثری در ارتقای اشتغال پایدار ایفا کند. این گواهی به تولیدکنندگان اجازه می‌دهد به جای صرف هزینه‌های سنگین برای خرید ماشین‌آلات، از خطوط تولید نیمه‌فعال موجود بهره ببرند و مسیر توسعه اقتصادی را هموارتر سازند.

احمدزاده در ادامه افزود: بر اساس مصوبه تازه دولت، تمامی تسهیلات و حمایت‌های اعطایی به واحدهای تولیدی، شامل حال فعالان «تولید بدون کارخانه» نیز خواهد شد. این تصمیم امکان ثبت‌سفارش توسط تولیدکنندگان بدون کارخانه و حتی واسطه‌های تولیدی را در سامانه جامع تجارت فراهم می‌کند و در نهایت به فعال‌سازی حداکثری کارخانه‌های کم‌کار و کاهش هزینه‌های عملیاتی بنگاه‌ها منجر می‌شود. وی با اشاره به اینکه «تولید بدون کارخانه» به عنوان الگویی از تولید بهینه شناخته می‌شود، اظهار کرد: این روش مزایای متعددی از جمله کاهش هزینه‌های عملیاتی، ارتقای کیفیت محصول، افزایش انعطاف‌پذیری در زنجیره تامین، برخورداری از منافع زیست‌محیطی، بهبود بهره‌وری و ظرفیت تولید، و همچنین کسب برتری رقابتی در بازارهای داخلی و خارجی به همراه دارد.

نایب‌رئیس کمیسیون کشاورزی اتاق ایران، تأکید کرد: خاموشی‌های گسترده و بی‌برنامه، نه‌تنها به تولید محصول در مزرعه آسیب می‌زند، بلکه زنجیره تامین و صنایع تبدیلی کشاورزی را وارد مرحله‌ای از زیان جدی کرده است؛ این قطعی‌ها باعث پایین‌آمدن تولید، افزایش هزینه‌های تعمیرات و نگهداری تجهیزات آبیاری و حتی آسیب به چاه‌های آب–از جمله ریزش و تخریب آنها– می‌شود که در نهایت، زیرساخت‌های حیاتی بخش کشاورزی را فرسوده و امنیت غذایی کشور را با تهدیدی جدی مواجه می‌کند. او با بیان اینکه موضوع «ناترازی انرژی» از یک چالش فنی صرف فراتر رفته و اکنون به یک بحران اقتصادی و اجتماعی در بخش کشاورزی بدل شده، گفت: در غیاب یک سیاست پایدار و هدفمند برای تامین برق در مناطق کشاورزی، ما با کاهش ظرفیت تولید، افزایش هزینه‌ها و ناتوانی در تامین محصولات تازه‌خوری در بازار داخلی مواجه شده‌ایم. این فقط مشکل کشاورز نیست؛ این زنگ خطر برای امنیت غذایی کشور است.

بر اساس گفته‌های هاشمی، خاموشی‌های مکرر و ناپایدار در مناطق روستایی و کشاورزی، مستقیما فعالیت‌های کلیدی مانند پمپاژ آب، مدیریت گلخانه‌ها و کارگاه‌های فرآوری را مختل می‌کند. او گفت: وقتی تامین انرژی قطع می‌شود، بسیاری از مراحل زراعی و تولیدی متوقف می‌شوند و این در حالی است که در کشاورزی، زمان و شرایط محیطی نقشی حیاتی دارد.

چرا «شاید» از «نه» بدتر است؟

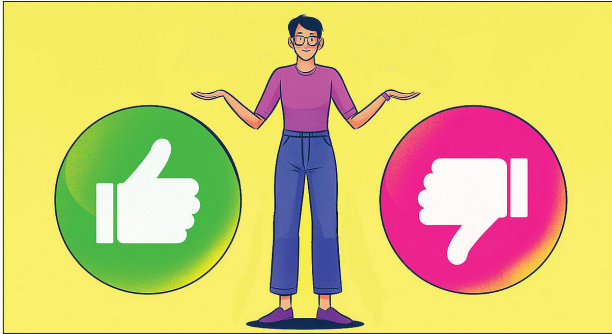
و بدان باید دقیقا چه انتظاری داشته باشد.

تصمیم درست

شاید بد نباشد که دفعه بعد، پیش از پاسخ دادن، بدون سوگیری و توجه به میل شخصی خودتان، خود را جای همکارتان بگذارید. در این پژوهش وقتی از دعوت‌شوندگان خواسته شد قبل از هر انتخابی، خود را جای دعوت‌کننده بگذارند و از چشم‌انداز آن شخص به موضوع نگاه کنند، احتمال انتخاب گزینه خیر به جای شاید به شکل معناداری افزایش یافت. همین تمرین ساده همدلی کمک موثری به مهار استدلال انگیزشی می‌کند. در مرحله بعد، اگر واقعا مجبور بودید از گزینه شاید استفاده کنید، حتما دلیل عدم قطعیت خود را شفاف و صادقانه توضیح دهید؛ مثلا «منتظر پاسخ مدیرم درباره جلسه هه‌زمانی هستیم» یا «تا پایان امروز وضعیتم مشخص می‌شود.» این کار باعث می‌شود دعوت‌کننده احساس نکند هدف شما از سر بازنگی است و به او بی‌اعتنایی و بی‌احترامی شده و بداند چه زمانی باید منتظر پاسخ قطعی باشید شما باشد. در نظر داشته باشید که وقتی به دعوت همکاری شاید می‌گویید، مسوولیت پیگیری و اطلاع پاسخ قطعی با شماست. فارغ از اینکه پاسخ نهایی‌تان مثبت است یا منفی، در اسرع وقت آن را اطلاع دهید تا طرف مقابل بتواند برنامه‌ریزی خود را پیش ببرد.

برای درک بهتر و عمیق‌تر این موضوع، این نکات را در نظر بگیرید:
هزینه روانی بلاتکلیفی: پاسخ «شاید» فقط در مسائل لجستیک مثل سالن برگزاری جلسه یا سفارش تعداد غذا مشکل‌ساز نمی‌شود، بلکه یک بار شناختی (Cognitive Load) روی دوش دعوت‌کننده می‌گذارد. او اکنون مجبور است دائما این موضوع را در پس‌زمینه ذهنش حفظ کند، بنابراین پاسخ‌های مختلف را در نظر بگیرد و برنامه‌های جایگزین داشته باشد. این اتلاف انرژی ذهنی، بسیار پرهزینه‌تر از دریافت یک «نه» قاطع است.
چالش فرهنگی «نه»: گفتن: «باید ببیزیم که «نه» گفتن صریح– به‌خصوص در فرهنگ‌هایی که تعارف و ملاطفت اجتماعی در آنها پررنگ است، دشوار تلقی می‌شود. افراد به دلایل گوناگونی از نه گفتن شجاعانه طفره می‌زنند. مثلا اینکه نمی‌خواهند طرف مقابل را ناراحت کنند، بی‌ادب و نامحترم به نظر برسند یا با نه گفتن مستقیم فرصت‌های آتی را از دست بدهند. با این حال، این پژوهش به وضوح نشان می‌دهد که در بلندمدت، در محیط‌های حرفه‌ای، شفافیت و احترام به زمان دیگران بسیار ارزشمندتر از موافقتی ظاهری و دروغین است.

نقش دعوت‌کننده: تمرکز این پژوهش روی رفتار دعوت‌شوندگان بوده، اما دعوت‌کنندگان هم می‌توانند در کاهش پاسخ‌های «شاید» نقش داشته باشند. هنگام ارسال دعوت‌نامه، به‌ویژه برای جلسات مهم، هدف، ضرورت حضور فرد و دستور جلسه را به‌روشنی بیان کنید. اگر دلیل اهمیت حضور خود را بداند، احتمال اینکه پاسخی قطعی بدهد بسیار بیشتر می‌شود. همچنین، ارائه چند گزینه زمانی یا استفاده از ابزارهای نظرسنجی پیش از ارسال دعوت‌نامه نهایی، می‌تواند به دریافت پاسخ قطعی‌تر کمک کند.

مسئله، پدیده‌ای است که روان‌شناسان آن را «استدلال انگیزشی» (Motivated Reasoning) می‌نامند. استدلال انگیزشی زمانی رخ می‌دهد که افراد برای اینکه بتوانند به گونه‌ای استدلال و نتیجه‌گیری کنند که با خواسته‌های خودشان همسو باشد، اغلب به شکل ناخودآگاهی در شیوه تفکر خود دچار سوگیری می‌شوند. آن لحظه، پاسخ «شاید» برای دعوت‌شونده بهترین گزینه است، چون قوی نمی‌دهد، متعهد به انجام کاری نمی‌شود و بدون اینکه مجبور باشند یک تصمیم قطعی بگیرد، دستش برای انتخاب بعدی باز است. پس، از آنجا که این پاسخ به نفع اوست، خود را متقاعد می‌کند که این همان پاسخی است که دعوت‌کننده ترجیح می‌دهد بشنود.

چگونه شفاف‌تر پاسخ دهیم؟

شاید مهم‌ترین توصیه حاصل از این پژوهش این باشد که هرگز تصور نکنید همکارتان شما پاسخ نامعلوم شاید را به یک نه قطعی ترجیح می‌دهند. شما با انتخاب میهمتان، به جای اینکه پاسخی بدهید، معمولا پرسش‌های بیشتری ایجاد می‌کنید. مثلا اینکه:

برگزاری این کنفرانس تلفنی با حضور چند نفر که حتی معلوم نیست در جلسه حاضر شوند یا نه اصلا ارزشش را دارد یا بهتر است جلسه به زمان دیگری موکول شود؟

با وجود این تعدادی که آمدن و نیامدنش‌ان مشخص نیست، برای ناهار جلسه باید چه تعداد غذا سفارش داد؟

آیا لازم است از تیمی که اعضایش حضورشان در جلسه را قطعی نکرده‌اند، فرد دیگری را هم دعوت کنیم تا اطمینان داشته باشیم نماینده‌ای از آن تیم در جلسه حضور دارد؟ این صرفا گوشه‌ای از سوالات کلافه‌کننده‌ای است که دعوت‌شونده با پاسخ میهمش در ذهن دعوت‌کننده ایجاد و کار را برایش مشکل‌تر می‌کند. یک پاسخ خیر محترمانه و صریح به دعوت‌کننده اجازه می‌دهد با اطمینان و براساس یک برنامه قطعی پیش برود

روزنامهٔ مارزِاقتصاد

پیکشنبه ۱۱ آبان ۱۴۰۴ شماره ۷۹۲۹
www.marzeghtesad.ir

✦ نخستین صحبت‌های آلوز پس از حضور در سپاهان

هافبک تازوارد سپاهان از حضور در جمع طلایی پوشان ابراز خوشحالی کرد.

ریکاردو آلوز هافبک پرتغالی پیشین تراکتور با حواشی فراوان به سپاهان پیوست و باشگاه اصفهانی در میان اعتراض تراکتوری‌ها امروز به طور رسمی از او رونمایی کرد.

آلوز بعد از پیوستن به سپاهان در گفت و گویی با بخش رسانه‌ای این باشگاه اعلام کرد که از شرایط موجود خوشحال است. او گفت: «هن خیلی هیجان‌زده هستم که به این تیم و باشگاه پیوستم. تمام تلاشم را برای این باشگاه خواهم کرد. خوشحالم از اینکه عضوی از این خانواده هستم.» هافبک پرتغالی تازه‌وارد سپاهان همچنین بیان کرد: «بی صبرانه منتظر حضور در تمرینات هستم و بازی‌ها شروع شود تا انرژی موجود در این باشگاه را حس کنم و با هم بتوانیم کاری ویژه انجام بدهیم.»

✦ مدافع استقلال در قطر جراحی می‌کند

مدافع ازبکستانی استقلال خواهان جراحی زانوی خود در قطر شده است.

رستم آشورماتوف مدافع ازبکستانی و تازوارد استقلال در جریان تمرینات پیش‌فصل دچار مصدومیت شدید شد و بعد از پیگیری‌ها مشخص شد که با پارگی رباط صلیبی روبه‌رو است. آشورماتوف که با بدشائسی باید ماه‌ها دور از فوتبال باشد، احتمالاً نامش از لیست تیم خارج خواهد شد و نیم فصل با بهبودی نسبی می‌تواند برگردد.

این مدافع ازبکستانی در آخرین خواسته خود از مسئولان استقلال ، خواهان جراحی در کمپ اسپایر قطر شده اما این مسئله هنوز با موافقت آبی پوشان مواجه نشده است.

مستولان استقلال قصد دارند آشورماتوف را متقاعد به جراحی در داخل ایران کنند و به همین خاطر باید جلسه‌ای با او داشته باشند. از طرف دیگر استقلال هنوز اقدامی برای انجام جراحی مدافع ازبک در خارج از ایران انجام نداده و همه چیز به روزهای آینده موکول شده است.

✦ خرید جدید استقلال خداحافظی کرد

سعید سحرخیزان با انتشار یک استوری احساسی، رسماً از هم‌تیمی‌هایش در اورنبرگ خداحافظی و برایشان آرزوی موفقیت کرد.

سعید سحرخیزان، مهاجم ایرانی باشگاه اورنبرگ، با انتشار یک استوری در صفحه اینستاگرامش، از هم‌تیمی‌های خود خداحافظی کرد و برای آن‌ها در ادامه مسیر آرزوی موفقیت کرد.

این خداحافظی نشان‌دهنده پایان رسمی حضور او در فوتبال روسیه و آغاز فصل جدیدی از دوران حرفه‌ای‌اش در ایران است. سحرخیزان که فصل گذشته عملکرد خوبی در لیگ برتر روسیه داشت، حالا پس از توافق کامل میان باشگاه استقلال و اورنبرگ، آماده بازگشت به فوتبال ایران شده است.

طبق برنامه‌ریزی انجام‌شده، این بازیکن امشب وارد تهران می‌شود تا پس از حضور در باشگاه استقلال، قرارداد رسمی خود را امضا کرده و رسماً به‌عنوان یکی از خریدهای مهم تابستانی آبی‌پوشان معرفی شود.

✦ مصدومیت ۲ هفته‌ای مدافع ملی‌پوش پرسپولیس

رئیس کمیته پزشکی پرسپولیس گفت: مرضی پورعلی گنجی نیازی به جراحی ندارد و با گارد محافظ امکان انجام کامل تمرینات را هم خواهد داشت. دکتر فرید زرینه در گفتگو با سایت رسمی باشگاه پرسپولیس در ارتباط با وضعیت مدافع سرخپوشان اظهار داشت: آقای پورعلی گنجی در بازی دوستانه با تیم آلومینیوم اراک دچار آسیب‌دیدگی از ناحیهٔ بینی شد. گرافی انجام شده یک شکستگی خطی را نشان داد.وی گفت: این نوع آسیب نیازی به جراحی نداشته و مراقبت‌های لازم یک دوره درمان دو هفته‌ای دارد. او با گارد محافظ، امکان تمرینات با توپ را هم خواهد داشت و بدون گارد تمرینات بدون توپ می‌تواند انجام بدهد. استفاده از گارد برای محافظت و عدم تشدید آسیب در صورت برخورد توپ یا دیگر برخورد‌های معمول در بازی فوتبال است.

✦ ورود استقلال به لیگ بسکتبال

تیم فوتبال استقلال رسماً صاحب تیم بسکتبالی شده و قرار است در فصل جدید رقابت‌های لیگ بسکتبال حضور یابد. مؤید این موضوع هم انتخاب یکی از بهترین مربیان داخلی است که باشگاه استقلال از این خبر رونمایی کرده است. استقلال در این فصل راستا به مصوبه هیأت‌مدیره اشاره کرده که در آن تأکید شده به تشکیل تیم‌های ورزشی به جز فوتبال در دو بخش آقایان و بانوان. به همین منظور تیم بسکتبال تشکیل شده و هدایت تیم بسکتبال آقایان استقلال به مهران شاهین طبع واگذار شده است. در عین حال باشگاه استقلال تیم بسکتبال بانوان خود را نیز راه‌اندازی کرده و قرار است مربیگری این تیم را فرزانه حمایي برعهده بگیرد.

همان سال و در اواسط پاییز ۷ بازیکن از آکادمی به تمرینات تیم اصلی اضافه شدند و پرسپولیس جوان‌هایی مثل محمد بادیا، علیرضا بابایی، سهیل صحرایی، میلاد سورگی، محمد عمری، محمدمهدی احمدی، امیررضا رفیعی و ابوالفضل بابایی از جمله جوان‌هایی بودند که در اختیار اوسمار قرار گرفتند اما فقط برخی از آنها در یکی دو بازی اول و زمانی که پنجره نقل و انتقالاتی باشگاه بسته بود روی نیمکت نشستند. همچنین با مصدومیت و محرومیت‌های بیرانوند دو سه بازی هم به امیررضا رفیعی رسید اما بقیه بازیکنان جوان تا آخر فصل اصلاً به میدان نرفتند. این اتفاق در حالی رخ داد که یحیی در نیم فصل اول به بازیکن جوانی مثل میلاد سورگی میدان داد اما اوسمار حتی دل یکی از این جوان‌ها را خوش نکرد که شاید هم طبیعی بود.

به هر حال امروز اوسمار در شرایطی سرمربی پرسپولیس شده که شرایط با دو سال پیش متفاوت است. مهم‌ترین تفاوت اینجاست که فعلاً یک سوم فصل گذشته و از آنجایی که بعید است تا نیم فصل بازیکن جدیدی به اسکواد پرسپولیس اضافه شود اوسمار فرصت این را خواهد داشت تا در بازی‌های آینده و طی شش مسابقه پیش رو تا پایان نیم فصل اول از بازیکنان جوانش استفاده کند.

از بین بازیکنان جوان‌تر پرسپولیس امیررضا رفیعی و محمد گندمی به عنوان گلرهای دو و سه پرسپولیس شانس‌ی برای بازی ندارند چرا که پیام نیازمند فوق‌العاده کار کرده و تا زمانی که محروم و مصدوم نباشند بازی خواهد کرد. در پست دفاع راست تا قبل از آماده شدن اوریه هم صحرایی هم برآچه چند بار به میدان رفتند اما الان شرایط برای حضورشان در ترکیب مهیا نیست مگر اینکه اوریه همچنان از فرم خوبیش فاصله داشته باشد. در دفاع چپ علیرضا همایی‌فر اصلاً در تیم هاشمیان بازی نکرد و اینکه اوسمار بخواهد او را جانشین میلاد محمدی کند هم کمی دور از ذهن خواهد بود.

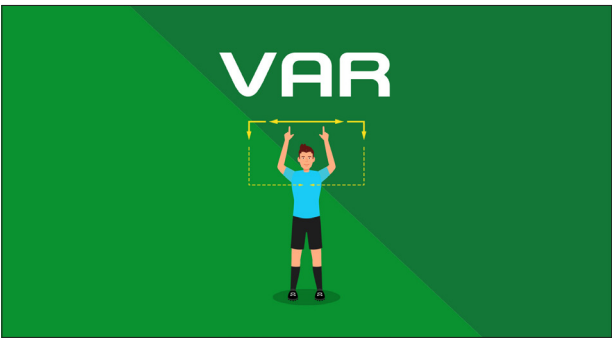
در خط میانی علیرضا عنایت‌زاده با اینکه در دوره گاربدو و کار تالز چند بازی انجام داد هرگز از سوی هاشمیان به بازی گرفته نشد اما شاید با حضور اوسمار بخت او باز شود. در خط حمله ابوالفضل بابایی فعلاً مصدوم است اما با در نظر گرفتن کمبودها شاید شرایط برای حضورش در زمین به عنوان مهاجم ذخیره بهتر شود. از سوی دیگر در هفته‌های اخیر امیرحسین محمودی به تیم پرسپولیس اضافه شده که می‌تواند در نبود مهاجم نوک روی نیمکت یک گزینه هیجان‌انگیز باشد که باید دید اوسمار چقدر به او اعتماد می‌کند. پرسپولیس جوان‌هایی مثل مجتبی فخریان و محمدحسین صادقی را هم در اختیار دارد که اسیر نیمکت، مصدومیت و حضور در تیم ملی امید بوده‌اند. البته فخریان شرایطی سخت‌تر از صادقی داشته و خیلی کم بازی کرده چرا که ماجرای انتقالش به او لطمه زده اما اوسمار روی این جوان‌ها هم می‌تواند حساب بیشتری باز کند و از نیروی جوانی آنها در رفرم مد نظرش بیشتر استفاده کند.

آمار جوان های پرسپولیس در ۹ بازی ابتدای فصل

امیررضا رفیعی: یک بازی ، یک بازی فیکس، ۹۰ دقیقه، ۸ بازی حضور روی نیمکت
محمد گندمی: ۵ بازی خارج از لیست، ۴ بازی روی نیمکت
محمدحسین صادقی: ۴ بازی به عنوان بازیکن ذخیره و جمعاً ۹۴ دقیقه، یک بازی روی نیمکت، ۴ بازی خارج از لیست
یعقوب برآچه: ۴ بازی، سه بار به عنوان بازیکن ثابت و جمعاً ۲۷۷ دقیقه، ۴ بازی روی نیمکت، یک بازی خارج از لیست
سهیل صحرایی: ۴ بازی هر ۴ بازی به عنوان بازیکنن فیکس جمعاً ۳۳۹ دقیقه، ۴ بازی روی نیمکت، یک بازی خارج از لیست
علیرضا عنایت‌زاده: ۹ بازی روی نیمکت
امیرحسین محمودی: سه بازی روی نیمکت
مجتبی فخریان: یک بازی به عنوان بازیکن ذخیره به مدت ۶ دقیقه، ۴ بازی روی نیمکت، ۴ بازی خارج از لیست
ابوالفضل بابایی: ۴ بازی روی نیمکت، ۵ بازی خارج از لیست

گل گهرسپرجان با صدرنشینی در هفته هشتم رقابت‌ها میزبان تراکتور تبریز بود و تراکتوری‌ها در حالی میهمان سیرجانی‌ها بودند که بازی قبلی خود مقابل نماینده امارات را با پیروزی ۵ بر صفر پشت سرگذاشته بودند. شاید کمتری کسی فکر می‌کرد که نتیجه تراکتور مقابل نماینده اماراتی مقابل گل گهر هم رقم بخورد. بخصوص که شاگردان مهدی تارتار نتایج خوبی کسب کرده بودند و اتفاقاً خوب هم فوتبال بازی می‌کردند. شکست ۵-۰ مقابل تراکتور یک نتیجه باورنکردنی برای مهدی تارتار بود. این شکست در حالی رقم خورد که آنها شروع خوبی در این بازی داشتند و توانستند حتی دقیقه به حریف مسلط شوند. اما اشتباه نابخشودنی و مهلک توماشویچ که نمایش دور از انتظاری مقابل تراکتور داشت، امیرحسین حسین‌زاده را در موقعیت تک به تک قرار داد تا او گل اول را در ۲۴ به ثمر برساند. پس از آن گل‌گهر برای جبران تلاش کرد اما نیمه اول با همین نتیجه خاتمه یافت. اشتباهات شاگردان تارتار در کنار نمایش خوب شاگردان اسکوپچ شکست سنگینی را به تیم بالانشین گل گهر تحمیل کرد. این اشتباهات باورنکردنی باعث شد تا شیرازه گل‌گهر از هم پاشیده و آنها متحمل یک شکست باورنکردنی شوند که ناراحتی شدید کادرفنی این تیم را به دنبال داشت. این شکست می‌توانست هر تیمی را از هم بپاشد، اما مهدی تارتار در اقدامی حرفه‌ای همه چیز را گردن گرفت تا تیمش برای بازی آینده آماده باشد. تارتار با حرف‌هایی که بعداز بازی زد، تیمش را حفظ کرد و این رفتار تارتار، بردی برای گل گهر بعداز یک شکست سنگین بود.

مردودی بزرگ برای کمیته داوران

در حالی که از ابتدای فصل مسئولان کمیته داوران فدراسیون فوتبال ایران ادعا می‌کردند که قرار است در این فصل تمام مسابقات با استفاده از سیستم کمک‌داور ویدیویی برگزار شود، در برخی هفته‌ها شاهد نبود VAR در مسابقات لیگ برتر بوده‌ایم. در دو هفته اول لیگ، شاهد استفاده از سیستم کمک‌داور ویدیویی در همه بازی‌ها نبودیم و به تدریج و با برنامه‌ریزی بهتر، در تمام مسابقات از این سیستم استفاده شد. در دو هفته اخیر لیگ برتر اما بار دیگر شاهد عدم استفاده از سیستم کمک‌داور ویدیویی در برخی مسابقات لیگ برتر بوده‌ایم و بار دیگر استفاده از این سیستم با

چالش‌هایی جدی مواجه شده است. در هفته هشتم لیگ برتر دیدار ملوان بندرآزلی و استقلال خوزستان بدون استفاده از سیستم VAR در ورزشگاه سیروس قایقران شهر بندرآزلی برگزار شد و در این هفته نیز شاهد برگزاری تقلیل سپاهان و شمس‌آذر قزوین در ورزشگاه سردار آزادگان بدون استفاده از VAR بودیم.

برخورد توپ به دست بازیکنان سپاهان در یک موقعیت مشکوک نیمه دوم، باعث شد تا باشگاه شمس‌آذر با یک پوستر کنایه‌آمیز به این موضوع واکنش نشان دهد؛ تیمی که در هفته اول لیگ برتر نیز از نبود VAR در تقابل خود با استقلال خوزستان روی صحنه گل اول این تیم متضرر شده بود. حالا سؤال اینجاست که با توجه به محدودیت وجود دستگاه‌های VAR در کشور، چه اصراری به برگزاری شش مسابقه در یک روز از سوی سازمان لیگ وجود دارد؟ بویژه در هفته‌ای که هیچ‌کدام از دو تیم سپاهان و گل‌گهر که دارای دستگاه اختصاصی VAR هستند، میزبان نبودند و در این زمینه، عملاً دو دستگاه اختصاصی باشگاه‌ها از دسترس خارج شده‌اند. جالب اینکه فدراسیون فوتبال و مسئولان VAR وعده‌هایی در قبال خرید دستگاه از سوی سایر باشگاه‌ها نیز داده بودند اما این وعده‌ها تا به امروز عملی نشده است. محسن حکیم رئیس کارگروه VAR فدراسیون فوتبال در خصوص شرایط فعلی این سیستم در ایران می‌گوید: «تاکتکون در فصل جاری، موفق شدیم ۹۰ درصد مسابقات لیگ برتر را با استفاده از سیستم VAR برگزار کنیم که دستاوردی فوق‌العاده برای فوتبال کشورمان محسوب می‌شود. پارسل با چالش‌هایی مواجه بودیم، اما اسامل با تلاش فراوان، این مشکلات را به حداقل رساندیم و خوشبختانه تا این مرحله، حدود ۹۰ درصد مسابقات بدون مشکل و با بهره‌گیری از VAR انجام شده است. با توجه به زیرساخت‌های موجود در ورزشگاه‌های کشور، توانستیم ۸۸ را با بالاترین کیفیت ممکن ارائه دهیم و تقریباً در هر مسابقه به صورت میانگین، حضور مؤثر و بموقع داشته‌ایم. بنابراین در حوزه فناوری و ارائه زیرساخت‌های VAR، تمامی فرایندها تاکنون به شکل مطلوب و بدون مشکل پیش رفته است.» با این حال موفقیت زمانی رقم می‌خورد که بدون از بین رفتن یکپارچگی مسابقات، شاهد برگزاری ۱۰۰ درصد مسابقات با VAR باشیم.

استقلال فقط الحدادی و آسانی نیست

آنها بفهماند جایگاه‌شان در تیم محفوظ است و هر لحظه ممکن است نوبت درخشش آنها فرا برسد.

این نگاه، بازتابی از فلسفه مربیگری ساینیتو است؛ تیم‌محوری به جای ستاره‌محوری. او از زمان حضور در استقلال نشان داده که به دنبال ساختن تیمی با روحیه گروهی است، نه تکیه بر چند نام بزرگ. همین ویژگی سبب شده بسیاری از بازیکنان جوان استقلال با اعتماد به نفس بیشتری تمرین کنند و در زمان حضور در میدان، عملکردی فراتر از انتظار داشته باشند.

از سوی دیگر، لحن آرام و حساب‌شده ساینیتو در این نشست خبری، نشانه‌ای از بلوغ فکری و رشد شخصیتی او نیز بود. مربی‌ای که در فصول گذشته گاهی به تندری واکنش نشان می‌داد، حالا با تجربه بیشتر و شناخت عمیق‌تر از فضای فوتبال ایران، توانسته تعادل میان احساس و منطق را برقرار کند. او به‌خوبی دریافته که برای حفظ اتحاد تیم، باید همه بازیکنان احساس اهمیت کند.

این رفتار حرفه‌ای، نه‌تنها در داخل تیم تأثیرگذار است، بلکه دروازه‌های تازه‌ای در استقلال پدید خواهد آورد. استقلالی‌ها حالا تیمی را می‌بینند که در آن همه بازیکنان بالانگیزه‌اند، همه در خدمت موفقیت تیم هستند و هیچ حساس نادیده شدن ندارند. چنین رویکردی در طول فصل می‌تواند بزرگ‌ترین برگ برنده ساینیتو باشد، بویژه در روزهایی که فشاردگی بازی‌ها و مصدومیت‌ها گریبانگیر تیم‌ها می‌شود.

در واقع، ساینیتو با چند جمله ساده اما حساب‌شده نشان داد که نه‌تنها مربی تاکتیکی، بلکه مدبری قابل و روان‌شناسی کاربلد نیز هست. او می‌داند که برای قهرمانی، تنها تاکتیک کافی نیست؛ بلکه روحیه، همدلی و انگیزه جمعی است که تیم را تا قله می‌برد. درواقع سرمربی استقلال خواست در نشست خود این جمله را بیان کند: استقلال فقط آسانی و الحدادی نیست؛ استقلال مجموعه‌ای است از کوشکی، رزاقی‌نیا، قلی‌زاده، سحرخیزان، چشمی، رضاییان، اسلامی و همه بازیکنانی که در سایه مربین می‌کندند تا روز نیاز بدرخشند. همین نگاه، راف موفقیت ساینیتو و رمز آرامش امروز رختکن استقلال است.

اوسمار به جوان‌ها اعتماد می‌کند؟

✦ عرفان حمیدی – اوسمار ویرا بعد از گذشت ۹ مسابقه از فصل جاری لیگ برتر به پرسپولیس اضافه شده و از این پس سرخ‌ها را هدایت خواهد کرد.

گرفت، تیم در کورس قهرمانی بود و با جذب بازیکنان شاخصی مثل اوستون اورنوف، عیسی آل‌کثیر، محمد خداینده‌لو و عبدالکریم حسن تقوی‌ت شد و در نهایت به یک قهرمانی دراماتیک رسید. در آن مقطع پرسپولیس در کورس استقلال و سپاهان می‌جنگید.

در این میان با توجه به رقابت شدید و کیفیت رقبا اوسمار هم مثل یحیی گل‌محمدی درباره استفاده از جوان‌ها ریسک نکرد و اصلاً به آنها میدان نداد. شرایط نیم فصل دوم آن فصل به گونه‌ای بود که اوسمار حتی نیم نگاهی که یحیی به جوان‌ها داشت را نداشت و فرصتی به بازیکنان جوانش نداد چرا که نمی‌خواست لغزشی در این مسیر دشوار داشته باشد.

اوسمار ویرا بعد از گذشت ۹ مسابقه از فصل جاری لیگ برتر به پرسپولیس اضافه شده و از این پس سرخ‌ها را هدایت خواهد کرد. اوسمار از امروز تیمش را برای بازی هفته دهم مقابل استقلال خوزستان تمرین خواهد داد و بعد از این مسابقه دو هفته فرصت دارد تا شرایط کیفی تیم را بهبود بخشد. در این میان با در نظر گرفتن این تغییر بزرگ روی نیمکت می‌توان منتظر تغییری در ترکیب بود و طبیعتاً بازیکنانی که تا الان به آنها کمتر بازی رسیده بود امیدواری بیشتری پیدا کرده‌اند تا در ادامه فصل شرایط متفاوتی پیدا کنند. در این میان سؤال بزرگ اینجاست که رویکرد اوسمار نسبت به بازیکنان جوان تیمش چه خواهد بود؟

دو سال پیش در زمستان ۱۴۰۲ وقتی اوسمار هدایت پرسپولیس را در دست

ریکاوری گل گهر با نسخه تارتار

آغاز مذاکره با بزرگان اروپا برای بازی تدارکاتی

در شرایطی که حدود یک ماه تا قرعه‌کشی جام جهانی ۲۰۲۶ زمان باقی مانده، هنوز تکلیف حضور نمایندگان ایران در مراسم قرعه‌کشی جام جهانی از طرف فیفا مشخص نیست و معلوم نیست که آیا به اعضای فدراسیون و کادر فنی تیم ملی ایران ویزا برای حضور در مراسم قرعه‌کشی اهدا می‌شود یا خیر. در این زمینه، مهدی محمدنبی نایب‌رئیس فدراسیون فوتبال و سرپرست تیم ملی در خصوص شرایط نمایندگان ایران برای حضور در مراسم قرعه‌کشی جام جهانی به ایرنا گفت: «فرایند صدور ویزا مرحله‌ای دارد که باید

مسیر اداری آن طی شود. فیفا نیز در جریان پروسه حضور هیأت ایران در مراسم قرعه‌کشی هست. چه از طریق فیفا و چه روابط بین‌الملل فدراسیون در حال پیگیری صدور ویزا برای نمایندگان ایران هستیم. البته به جز فدراسیون‌هایی که کشورهایشان قانون لغو ویزا با آمریکا دارند، سایر کشورهای صعودکننده به جام جهانی در حال طی کردن مسیر صدور ویزا هستند و عقب نیستیم. ما منتظر هستیم تا در این باره اقداماتی که باید صورت بگیرد، انجام شود.»

نبی همچنین افزود که حضور نمایندگان ایران در آمریکا صرفاً برای مراسم قرعه‌کشی نخواهد بود: «البته حضور نمایندگان ایران صرفاً برای حضور در مراسم قرعه‌کشی در آمریکا مطرح نیست. در کنار این مراسم، سمینارهای مختلف برگزار می‌شود و هیأت اعزامی، ۴، ۵ روز فشرده کاری در این کشور به دلیل برنامه‌های مختلفی که در نظر گرفته شده، خواهند داشت. همچنین بازدید از کمپ‌های تمرینی برای انتخاب کمپ تمرینی تیم ملی هم در برنامه سفر به آمریکا قرار دارد.»

برگزاری دیدارهای تدارکاتی باکیفیت برای تیم ملی نیز یکی دیگر از دغدغه‌های اصلی هواداران است؛ تاکنون حضور تیم ملی در تورنمنت‌العین برای بازی‌های ماه آبان قطعی شده اما در ماه فروردین، باید شاهد تقابلهایی احتمالی ایران با تیم‌های اروپایی حاضر در جام جهانی باشیم که پیش از این در یک مطلب مفصل به این موضوع پرداخته بودیم. نبی در این خصوص گفت: «در فیدای آن، بازی‌های بسیار خوبی تیم ملی خواهد داشت و محک جدی می‌خورد. درباره ادامه بازی‌های تدارکاتی تیم ملی منتظر قرعه‌کشی جام جهانی و مشخص شدن تیم‌های همگروه هستیم. پس از این مراسم با توجه به حریفان و تیم‌هایی گروهی که در آن قرار داریم، برنامه‌ریزی برای هماهنگی بازی‌های تدارکاتی تیم ملی در زمان باقی‌مانده وارد مرحله نهایی خواهد شد. درباره بازی با تیم‌های اروپایی هم در صورت نیاز اقدام می‌شود. اشاره کنم که مذاکره با تیم‌های اروپایی و تیم‌هایی که جزو قدرت‌های فوتبال دنیا هستند، آغاز شده و ادامه دارد و پس از نهایی شدن اعلام خواهد شد.»

مسیر اداری آن طی شود. فیفا نیز در جریان پروسه حضور هیأت ایران در مراسم قرعه‌کشی هست. چه از طریق فیفا و چه روابط بین‌الملل فدراسیون در حال پیگیری صدور ویزا برای نمایندگان ایران هستیم. البته به جز فدراسیون‌هایی که کشورهایشان قانون لغو ویزا با آمریکا دارند، سایر کشورهای صعودکننده به جام جهانی در حال طی کردن مسیر صدور ویزا هستند و عقب نیستیم. ما منتظر هستیم تا در این باره اقداماتی که باید صورت بگیرد، انجام شود.»

نبی همچنین افزود که حضور نمایندگان ایران در آمریکا صرفاً برای مراسم قرعه‌کشی نخواهد بود: «البته حضور نمایندگان ایران صرفاً برای حضور در مراسم قرعه‌کشی در آمریکا مطرح نیست. در کنار این مراسم، سمینارهای مختلف برگزار می‌شود و هیأت اعزامی، ۴، ۵ روز فشرده کاری در این کشور به دلیل برنامه‌های مختلفی که در نظر گرفته شده، خواهند داشت. همچنین بازدید از کمپ‌های تمرینی برای انتخاب کمپ تمرینی تیم ملی هم در برنامه سفر به آمریکا قرار دارد.»

برگزاری دیدارهای تدارکاتی باکیفیت برای تیم ملی نیز یکی دیگر از دغدغه‌های اصلی هواداران است؛ تاکنون حضور تیم ملی در تورنمنت‌العین برای بازی‌های ماه آبان قطعی شده اما در ماه فروردین، باید شاهد تقابلهایی احتمالی ایران با تیم‌های اروپایی حاضر در جام جهانی باشیم که پیش از این در یک مطلب مفصل به این موضوع پرداخته بودیم. نبی در این خصوص گفت: «در فیدای آن، بازی‌های بسیار خوبی تیم ملی خواهد داشت و محک جدی می‌خورد. درباره ادامه بازی‌های تدارکاتی تیم ملی منتظر قرعه‌کشی جام جهانی و مشخص شدن تیم‌های همگروه هستیم. پس از این مراسم با توجه به حریفان و تیم‌هایی گروهی که در آن قرار داریم، برنامه‌ریزی برای هماهنگی بازی‌های تدارکاتی تیم ملی در زمان باقی‌مانده وارد مرحله نهایی خواهد شد. درباره بازی با تیم‌های اروپایی هم در صورت نیاز اقدام می‌شود. اشاره کنم که مذاکره با تیم‌های اروپایی و تیم‌هایی که جزو قدرت‌های فوتبال دنیا هستند، آغاز شده و ادامه دارد و پس از نهایی شدن اعلام خواهد شد.»

پیروزی مهم استقلال مقابل آلومینیوم اراک در هفته نهم در شرایطی رقم خورد که

شاگردان ساینیتو با انگیزه‌ای دوچندان به میدان رفتند و توانستند برابر یکی از منظم‌ترین

تیم‌های دفاعی این فصل لیگ برتر به برتری برسند.

آلومینیوم در هفته‌های اخیر عملکرد بسیار خوبی داشت و بسیاری این دیدار را یکی از آزمون‌های دشوار برای آبی‌پوشان می‌دانستند، اما شاگردان ساینیتو با نمایشی هوشمندانه و تیمی موفق شدند سه امتیاز کامل را از آن خود کنندو ۳ بار دروازه این تیم را باز کنند.

ساینیتو در نشست خبری پس از بازی بود. سرمربی پرتغالی استقلال که معمولاً با احساسات و هیجان خاصی صحبت می‌کند، این بار با آرامش و پختگی مثال‌زدنی، از تمام بازیکنانش تمجید کرد و نشان داد در اوج فشار و رقابت، چگونه می‌توان تیمی متحد و همدل ساخت و البته با اظهارات خود دوگانگی ذهنی برای شاگردان ایجاد نکرد. وقتی یکی از خبرنگاران درباره درخشش یاسر آسانی و منیر الحدادی سؤال پرسید، ساینیتو به‌جای تمرکز صرف بر ستاره تیمش، نگاهی جامع‌تر به ترکیب استقلال داشت و گفت:

«علیرضا کوشکی هم امروز بازی خوبی انجام داد. آنها بازیکنان خوبی هستند، یاسر آسانی بازیکنی ملی‌پوش است. منیر هم در تیم‌های بزرگی مانند بارسلونا بازی کرده و بازیکنی باکیفیت است. برخی از بازیکنان مثل رزاقی‌نیا جوان هستند و خوب بازی می‌کنند. سعید سحرخیزان هم خیلی خوب کار می‌کند. ما اسماعیل قلی‌زاده و محمدحسین اسلامی را نیز داریم. موسی جنبو هم هنوز مصدوم است و پس از تعطیلات به تیم اضافه می‌شود. همین‌طور روزه چشمی که به تمرینات بازخواهد گشت.»

این جملات ساینیتو بیش از هر چیز پیام روشنی برای تیمش داشت: در استقلال همه دیده می‌شوند. او با هوشمندی خاصی تلاش کرد تا روحیه و انگیزه را در تمام بازیکنانش زنده نگه دارد. برخلاف بسیاری از مربیان که پس از برد، تنها نام چند چهره شاخص را در زبان می‌آورند، ساینیتو آگاهانه نام بازیکنان جوان و نیمکت‌نشین را هم ذکر کرد تا به

